

Przedpłata

om „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 9.—. Za odroczenie do minimum dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krysty i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

DIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGUSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRE.

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 9.70. W państwie niemieckim kwartalnie: 10 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy w miejscu 10 h. na prowincji 12 h. Każda zmiana adresu 40 h. Numer niedzielny ilustrowany 14 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego dnia p. Władysław Świątek w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krysty i Mikołajskiej 1. 7. Oś miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halercy, — za każdy następny raz 12 halercy. — Nadesłane po 60 halercy od wiersza za każdy raz. — Śluby, nekrologi etc. 80 hal. Zamieszajcowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokółowski, pasaż Haarmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurtie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelt, R. Mosse, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Valenciennes 88.

Nr. 221.

Kraków, Środa dnia 10 Sierpnia 1904 r.

Bok XII.

Anglicy w Lhassie.

Ekspedycja angielska w Tybecie stanęła dn. 3 b. m. pod Lhassą i rozbiła namioty koło wzgórz Patala, gdzie stoją pałace Dalaj Lamy. Ekspedycja ta wyruszyła z Indji w grudniu roku zeszłego pod dowództwem generała Macdonald'a, oraz upoważnionego do pertraktacji pułkownika Younghusband'a i po ośmiu miesiącach niesłychanych trudów klimatu i terenu, oraz ciężkich walk z Tybetanami, stanęła wreszcie u celu.

Przybycie Anglików do Lhassy jest faktem doniosłego znaczenia politycznego i cywilizacyjnego. Znaczenie polityczne polega na tem, że Rosja traci swoje wpływy i znaczenie w Tybecie, a wyparta stąd odrazu i pozbawiona możliwości przeszkodzenia faktowi dokonaniem, ponosi nader dotkliwą klęskę. Nie ulega bowiem najmniejszej nawet wątpliwości, że Anglicy po zawarciu z Dalaj Lamą traktatu, dla siebie bardzo korzystnego, bo popieranego karabinami Macdonalda, nie ustąpią z zajętej ras pozycji i postarają się uzyskać dla siebie Tybetańczyków a usposobić ich wrogo przeciw Rosji. Rosja, zaangażowana obecnie w wojnę, nie może teraz przeciwdziałać temu skutecznie. Anglia zresztą wysyskała wojnę japońsko-rosyjską: Tybet jest dla Rosji stracony.

Znaczenie cywilizacyjne przybycia do Lhassy polega na rozświetleniu tajemnicy, otaczającej to święte miasto i na przeniesieniu go z krainy baśni do rzeczywistości. Lhassa była do tej pory niesnaną, równie jak niesnane są do tej pory pewne części Tybeta.

Tybetanie nie wpuszczali do siebie nikogo. Zaglądnęło tam kilku misjonarzy — pierwszym był w r. 1624 Jesuita Andrada, w czasach nowszych Przewalski odbył 5 wypraw do Tybeta, Swen Hedin dwie wyprawy, ale mimo to Tybet do tej pory krył w sobie tajemnice. Obecnie ekspedycja angielska otworzyła drogę do zbadań go.

Wejście Anglików do Lhassy i rozszerzenie wpływu angielskiego z Indji na Tybet, napotka rzecz jasną na reakcję Rosji. Prawdopodobnie jednak dopiero po ukończeniu obecnej wojny zajmie się ona energiczniej tą sprawą i wyprowadzi na karty dziejów kwestję tybetańską.

WOJNA.

Ucieczka Rosjanina z niewoli japońskiej.

II. „Jak się rzekło — ciągnie dalej korespondent paryskiego dziennika — Belwigo, jak wszyscy żołnierze rosyjscy, nie miał wcale karty geograficznej, „ani kalendarza“, nie wiedział zatem, gdzie się znajduje. Koledzy jego, weselej ujęci, zapewniłi, że prawdopodobnie muszą być blisko jakiegoś większego miasta; on zaś sam sądził, że wzięto go do niewoli w miejscowości, nioszącej miano Tatingki. Przypomina sobie, że mijając wioskę, widział w niej cerkiew rosyjską, sbudowaną z drzewa. A zresztą, dopóki siedział przez Mandżurję, mało go obchodziło, jak się, co zowie. Mandżurja, to przecie smutna przyczyna nieszczęśliwej wojny, pochłaniającej tysiące ofiar. Cztery dni z rzędu, raz pieczo, raz konno, zdążano do jakiegoś nie wielkiego portu morskiego, w którym oczekiwał już statek parowy.

— W ciągu naszej podróży — mówił „sługa“ — zdziwieni byliśmy ogromnie, ja i towarzysze moi, pewnym rodzajem serdecznej, chociaż pełnej szacunku ponadłości żołnierzy japońskich z ich oficerami. A jednak każdy z nich był duszą i ciałem przywiązany do swojego dowódcy i chętnieby mu oddał życie w ofierze. Przytem, aż miło było patrzeć, z jaką punktualnością odbywała się służba w ich szeregach.

Nadto Sergiusz Władymirowicz zauważył, że żołnierze japońscy są stokróż lżejszy i swinniej-

szy od żołnierza rosyjskiego, który objuczony ciężką odzieżą i cięższym jeszcze rynsztunkiem, ledwie poruszać się może.

Jeńców wsadzono natychmiast na statek. — W dwa dni potem przybyli do brzegów Japonji w Szikoku. Zapytałem: „Jakże jeńcy rosyjscy przyjęci zostali przez Japończyków?“

— Nawet przez myśl nam nie przeszło, że będziemy tak dobrze przyjęci. Japonki szczególnie witały nas bardzo towarzysko i radośnie, splewając i tańcząc przed nami. — W ciągu całego mego pobytu w Szikoku ani razu nikt mnie nie obraził, ani słowem, ani czynem. Moich towarzyszy także. Podzielono nas na grupy i osadzono w jednej dzielnicy miasta. Mieszkańcy sami zaopatrzyli nasze potrzeby. Sądzę, że im za to płacono. Stałiśmy po trzech w jednym lokalu, przy jednej rodzinie. Miano o nas ciągle staranie. Jadaliśmy kaszę (ryż prawdopodobnie), mięso solone i inne japońskie potrawy, bardzo pożywne. Cały dzień mogliśmy swobodnie chodzić po mieście, bo nie naruszone nam żadnej pracy. Zapowiedziano nam tylko z góry, że gdybyśmy uciekli i na nowo wystąpili do szeregów rosyjskich, nie omlaskanoby nas rozstrzelać po powrotnym ujęciu. A jednak, chociaż nam było dobrze, jak w raj, nudziłyśmy się strasznie. — Z nudów przyszła nam myśl uciec. W dziewięciu umówiliśmy się, że umknijemy. Do kółka naszego należało siedmiu Kosaków, jeden ciężko chory Polak i ja. — Wydaliliśmy się z Szikoku, gdzieśmy nie byli wcale pilnowani i gdzie bawiliśmy dni ośm, szliśmy nasze rosyjskie mundury i nabyliśmy odzież cywilną. Kupiłem za pięć franków marynarkę, którą mam na sobie. Bez przeszkód przybyliśmy do Nagasaki.

Wielki, pośpieszny okręt angielski miał właśnie z portu wypłynąć. Nie wiedząc, jak mamy się kierować, wszyscy razem wsunęliśmy się cichaczem na jego pokład, a potem ukryliśmy się gdzie kto mógł, i kłaliśmy się bowiem, aby nas nie zaarrestowano i nie oddano władzom miejscowym. Dowiedzieliśmy się dopiero później, że Japończycy nie rewidują nigdy statków angielskich. Parowiec, podniósł kotwicę i puścił się w drogę, a w godzinę potem już nas majtkowie znaleźli na dnie okrętu. Nie mieliśmy pieniędzy na opłacenie podróży, więc użyto nas przy maszynach jako pomocników palaczy.

Tu żołdat przerwał swoje opowiadanie i westchnął głęboko.

— Czy źle się z wami obchodzono? — zapytałem.

— Nie. Karmiono nas doskonale, ale praca była, dla nieprzyzwyczajonych do niej, strasznie ciężka. Dzień i noc spędzać trzeba było w temperaturze okropnie gorącej, nago, w drewnianych na nogach trzewikach. Pracowaliśmy sześć godzin z rzędu nieustannie, drugie zaś sześć pochłaniał spoczynek. Zajęcie nasze uregulowane było sprawiedliwie, a jednak „ruskiemu człowiekowi“ trudno było wytrzymać!

Sergiusz Władymirowicz, wraz z swymi towarzyszami wyładował nareszcie w Port-Said. Tu, ośmiu, którzy znaleźli zarobek, nie chciało wracać do ojczyzny. On jeden tylko, po dwudziestoczterogodsinnym pobycie w porcie, napisał list do rodziców. Opowiedział w nim dzieje swojej ucieczki i zawiadomił, że wkrótce przybędzie do Marsylii, a może do Tulonu, albo Havru, nie wiedział bowiem dokąd go los i przypadek zaniosą, a zresztą nie zdawał sobie sprawy, gdzie się porty wymienione znajdują. Poczem wsrubował się snownu na pokład jakiegoś parowca angielskiego i ukrył się w składzie lin okrętowych. Ma się rozumieć, że majtkowie go w nim znaleźli. Użyto go tym razem dwa razy dziennie do mycia pokładu. On nie protestował, lękał się bowiem, żeby go znowu nie sapędzono do palenia.

Spełniając sumiennie, stokróż łatwiejsze obecnie obowiązki, wysiadł nareszcie w Marsylii w ostatnich dniach lipca. Tu pobiegł natychmiast

do konsula rosyjskiego, gdzie mu doręczono odpowiedź rodziców na list, wysłany z Port-Said. Ale rodzice jego są ubodzy, więc chociaż ucieszyli się mocno wiadomością, otrzymaną od syna, pieniędzy na drogę mu nie przysłali. Żądał więc zasiłku od konsulatu, lecz urzędnicy biurowi odpowiedzieli, że pieniędzy nie mają i że łatwiej może je dostanie w konsulacie w Nizy. Belwigo, nie tracąc ani chwili czasu, chociaż — jak wiemy — nie umie ani słówka po francusku, puścił się w drogę, która trwała dni estery. Przymierał głodem, ale siedział żwawo. Zglądał do domków, stojących nad wybrzeżem, ale — jak powiada — ile razy poprosił o kawałek chleba, dawano mu szklanke wody i przekciwnie, gdy prosił o wodę, dostawał kawałek chleba. Nie sprawiało mu to kłopotu, bo jako prawdziwy żołnierz rosyjski umiał sobie radzić. Wyrwał w polu kartofle i piekł je na węglach, przy ogniskach, które po nocy rosnięcał. Żandarmi francuscy, którym funkcjonja i strój Sergiusza Władymirowicza, a zwłaszcza apetyt, z jakim pożerał cudze ziemniaki, nie podobały się wcale, trzy razy zatrzymali go na drodze, pytając o papiery. Zbieg odpowiadał na migi, że nie ma pasportu. Nareszcie jeden poprosił go o pokazanie portmonetki. Belwigo nie zrozumiał. Wtedy żandarm wyjął swoją z kieszeni, a żołdat naśladując gest stróża bezpieczeństwa publicznego, wyciągnął z sanadrsa olbrzymi worek skórzany, który w czasie swego pobytu w Mandżurji otrzymał, jako dar, przysłany przez cesarza na święta wielkanocne. Worek niestety był pusty...

Korespondent, skończywszy, jak wyżej, streszczenie opowiadania przygód jeńca rosyjskiego, zwraca się do swych czytelników francuskich z prośbą o jak najrychlejsze napełnienie worka, podarowanego Sergiuszowi Władymirowowi przez cara, choćby tylko srebrną monetą, inaczej bowiem biedny „żołdat“ nie ujrzy ani ojca, ani trzech sióstr, oczekujących na niego prawdopodobnie z utęsknieniem.

Drobne wiadomości z wojny.

Nowe ofiary polskie. Spis poległych i rannych na placu bitwy, ogłoszony w *Russk. Izw.* zamieszcza następujące nazwiska polskie:

Ranni: kapitan sztabowy 121-go p. p. Aleksander Kamiński, kapitanowie 122 p. Tambowskiego pp. Wiktor Bogajewski i Konstanty Romaszkiwicz, kapitan sztabowy Markowski, kapitan Józef Bańkowski i podchorąży Domagalski.

Zgon generała Kellera, nastąpił wśród następujących okoliczności. Przedsięwziął on z nieliczną eskortą inspekcję jednej z rosyjskich pozycji. — Gdy się zbliżył do baterji, padł na nią szrapnel japoński pomiędzy dwoma działami. Generał miał na sobie letni, biały mundur rosyjski, służący doskonale za cel nieprzyjacielskim pociskom. To też legł wkrótce osypany gradem rozprysniętych kawałków granatu. Ciało jego pokryte było trzydziestu sześciu ranami, z których dwie w twarz, trzy zaś w pierś w okolicach serca. Pęknięcie granatu było tak nagłe i gwałtowne, że obaliło na ziemię konia pułkownika Oranowskiego, szefa generalnego sztabu. Hrabia Keller zmarł niemal natychmiast po upadku, nie męcząc się wcale.

Japonja i Korea. Korespondent *Prawdziwiennowo Dniennika* telegrafuje z Mukdenu treść wiadomości, podanej przez dziennik chiński *Gagoin-pao*. „Po powrocie do Tokio pełnomocnego posła japońskiego, akredytowanego przy cesarzu koreańskim, zebrała się rada stanu, w celu sastanowienia się nad polityką, jaką w przyszłości prowadzić należy w Korei. Członkowie rady powyższej postanowili: 1 Korea pozostanie stanowczo pod protektoratem japońskim; 2 Jeden z ministrów japońskich rezydować będzie stale w Seul i otrzyma od rządu koreańskiego pełne prawo kontrolowania spraw wojskowych i politycznych w kraju“.

Paralelki polskie w Lipniku.

Lipnik w lipcu.

Jak wiadomo, zaprowadzenie nauki z wykładowym językiem polskim w szkołach ludowych w Lipniku pod Białą, stało się powodem zastrzeżenia stosunków pomiędzy rzeczywistą większością polskiej ludności, a niemiecką reprezentacją tejże gminy.

Rada szkolna krajowa, wskutek prośby polskich rodziców w Lipniku, poleciła inspektorowi okręgowemu w Białej, przeprowadzenie komisji, celem protokularnego przesłuchania polskich ojców rodzin i spisania listy dzieci obowiązanych do nauki szkolnej.

Komisję tę przeprowadził z wszelką ścisłością powiatowy inspektor szkolny w obecności naczelnika gminy Lipnika, Zipsera, oraz członków Rady szkolnej miejscowej, Hofmana i Wilmana. Komisja odbyła się w dniach 17 i 23 czerwca w kancelarii gminnej w Lipniku. Miejsce i czas, przeznaczony na odbywanie komisji, były dla polskich rodziców bardzo niedogodne, a pod pewnym względem nawet odstrasające.

Większość bowiem polskich ojców rodzin, to robotnicy fabryczni, którzy z trudem mogli się w dzień powszedni oderwać od pracy, a idąc do kancelarii gminnej przed oblicze wyżej wymienionych członków zwierzchności gminnej i rady szkolnej miejscowych, narażali się wobec nich bądź na osobiste nieprzyjemności, bądź na doniesienie i oskarżenie przed hakatystycznymi pracodawcami. Ponadto uwijali się w domu gminnym i około lokalu, w którym się odbywała komisja, różni agitatorowie, którzy bądź namowami, bądź postrachami usiłowali skłonić polskich rodziców, aby od żądania polskiej nauki odstąpili.

Jednym straszono tem, że obatając przy swoich żądaniach, będą musieli płacić nowe datki na budowę polskiej szkoły; innym zapowiadano, że gdy z powodu wprowadzenia polskiej nauki, spadną na gminę ciężary, wszyscy właściciele domów podniosą polskim robotnikom komorne. Nie obeszło się bez pogroźek, czynnych zniewag, bo gdy chciano urządzić zgromadzenie polskich rodziców, celem omówienia tej sprawy, hakatyści z socjalnymi demokratami grozili napadem i rozproszaniem zebranych kamieniami.

Pomimo tych pogroźek i trudności zgłosiło się przeszło 60 ojców rodzin, a ostateczny wynik komisji wykazywał 83 dzieci polskich w wieku szkolnym.

Dość trzeba, że p. Pelikan, inspektor szkolny za to samo, iż wykonując dane mu z góry polecenie, komisję przeprowadził, stracił zaufanie u Niemców, którzy go w piśmie: *Bielitzer-Bialaer Anzeiger* oskarżali o stronniczość. Zapewne dlatego, że spis dzieci podał rzeczywisty, i nie mógł, w

myśl życzeń hakatystów, lesby polskich dzieciak umniejszyć.

Akta komisji zostały odesłane do Rady szkolnej krajowej, która zaopatruwszy stan rzeczy, postanowiła: „aby od 1 września 1904 przy szkole ludowej w Lipniku zaprowadzono polskie paralelki“.

Oczywiście zaprowadzoną zostanie najpierw klasa 1-sza, a następnie otwierane będą co roku dalsze klasy — tak, że z czasem powstałe 5 klasowa polska szkoła ludowa w Lipniku, równoległa z szkołą niemiecką.

W ten sposób usunięta została nareszcie, po kilkudziesięciu latach, ksywda polskiej ludności w Lipniku i położono tamę bezprawnej germanizacji polskich dzieciak.

Pierwszy cesarz austriacki.

(Młodość cesarza Franciszka II. — Jego słabowitość w latach dziecięcych. — Stryj i ojciec. — Wychowanie włoskie. — Dialekt wiedeński. — Umysłowość i charakter. — Położenie dynastji w 1804 r. — Tytuł cesarski Napoleona I. — Narodziny Austrii).

Nasz korespondent wiedeński (*Mm.*) pisze:

W sierpniu 1804 r. cesarz Franciszek II-gi liczył 36 lat. Wysoki, chudy, o twary długiej, wygolonej starannie, nieruchomej, słmej, robił wrażenie człowieka chorowitego. Silnej konstytucji istotnie nie posiadał. Ale obawy stryja, Józefa II. się nie sprawdziły. Józef II, ujrawszy synowca po raz pierwszy w 1784 r., gdy tenże liczył lat szesnaście, skarżył się w listach do przyjaciół, że chłopak ma sdrwie zupełnie zrujnowane. Kobięce wychowanie w Florencji wyszło mu na zię. Tymczasem potem młody książę, ożeniony wesośnie, w 21-ym roku życia, smętniał i żył stosunkowo dłużej, aniżeli stryj i ojciec.

Pierwszy bowiem dożył tylko 49 lat, drugi (cesarz Leopold II) żył jeszcze krócej, 45 lat, zatruwszy się pobudzającymi erotycznie specyfikami, w jakie obitował wiek XVIII.

Z urodzenia i z wychowania Franciszek II był raczej Włochem, niż Niemcem. Urodził się w Florencji 12 lutego 1768 r. Jego przyjście na świat wprowiło babkę Marię Teresę w taką radość, że odebrawszy wiadomość w Wiedniu świętego dnia przez umyślnego gońca, w szlafroku i pantoflach, jak stała, wieczorem koło ósmej z swych apartamentów prywatnych pobiegła korytarzami do teatru w Burgu, otworzyła drzwi swojej loży i krzyknęła do zgromadzonej publiczności: „Leopold ma chłopca! A to się gracko spisał!“

Porządnie po niemiecku cesarz Franciszek przez całe życie nie mówił. Przyswoił sobie dialekt wiedeński i tego używał w rozmowie z mi-

nistrami i z potentami na posłuchaniach, czem sobie zaskarbił ogromną wziętość wśród ludu stolicy.

Charakteru był skrytego, umiał się maskować; inteligencji lotnej nie posiadał, lecz umiał obserwować. Od czasu do czasu swoim obserwacjom dawał upust w bardzo kosztownych, złośliwych dowcipach; najczęściej brał za temat swych uwag szjadliwych biurokrację austriacką, której wady znał na wylot, acz ich nie myślał leczyć i usuwać.

Wybitnym bowiem znamiętem jego charakteru był konserwatyzm, wynikający z nienfności do wszelkich zmian, z podejrzliwości do wszystkich urzędników i do każdego ich czynu, ociężałość myślenia, upór. Te wady przecież zabezpieczały go przed szybkim sniechaniem i upadkiem na duchu w chwilach niebezpieczeństw, oraz klęsk. Inny monarcha pod brzmieniem ciósów, jakie na niego spadały, rzuciłby się na niebezpieczne eksperymenty.

Franciszek II. wstąpiwszy na tron bardzo młodo, bo w 24 roku życia, bez wzruszenia i nieruchawie się zachowywał wobec klęsk, które oręż austriacki poniósł w spotkaniu z Francuzami w 1794 r., w 1797 (pokój w Campo-Formio odbiera Habsburgom Niderlandy i Lombardję, w 1797 (niekorzystny pokój w Lunaville). Ale los sam mu rzucił w ręce nowe nabytki. Po trzecim rozbiore Polski zabiera olbrzymią część Rzeczypospolitej: Kielce, Radom, Lublin, Siedlce aż po Grochów u rogatek pruskiej Warszawy. Za Lombardję w 1797 r. bierze Wenecję.

Jedyną zgorą, która go trapi pod owe czasy, to pierwszy konsul Napoleon Bonaparte. Wobec otoczenia nie tal, że władca Francji ma wszystkie znamiona Antychrysta. Nie przeczuwał, że ów Antychryst, dwukrotnie zabrawszy mu stolicę, wreszcie zostanie jego złęciem.

W drugiej połowie maja nadeszła od posta austriackiego w Paryżu wiadomość niewesoła: Napoleon Bonaparte koronował się cesarzem, oznaczając, iż się uważa za spadkobiercę Karola Wielkiego.

Na dworze wiedeńskim zapanował popłoch. Franciszek II piastował wprawdzie tytuł cesarski, ale był cesarzem rzymskim narodu niemieckiego, cesarzem z wyboru książąt-elektorów Rzeszy niemieckiej. Kto mógł sączyć, czy pod naciskiem Napoleona elektorowie przy wyborze następnym, zamiast wybrać Ferdynanda, syna Franciszka II, nie oddadzą korony Napoleonowi i tak już książęta nadreńscy pozostawali pod wpływem Francji.

Wówczas cesarz Franciszek II, idąc za radą doradców doświadczonych, zdecydował się na przełomowy czyn w dziejach swego panowania i w dziejach domu Habsbursko-Lotaryńskiego, postanowił przyjąć tytuł cesarza austriackiego pana dziedzicznego wszystkich królestw i ziem,

Hough Conway.

W OBJĘCIACH NOCY.

Przekład z angielskiego H. S.

33

(Ciąg dalszy).

Na nieszczęście umarła, zanim odniosła tryumf to, co oni nazywali dobrą sprawą.

Przed śmiercią zrobiła brata depozytariuszem majątku swoich dzieci. W każdym razie, w ostatniej chwili, przypomniałszy sobie wolę męża, wymogła, aby syn jej i córka odebrali wykształcenie w Anglii.

Anthony i Paulina zostali tedy umieszczeni w pensjonatach angielskich: a że nie posiadali znajomych i przyjaciół w ojczyźnie ojca, spędzali wakacje we Włoszech.

W ten sposób rośli i dojrzewali na pół pod wpływem włoskim, na pół angielskim.

Ceneri zarządzał ich majątkiem w porozumieniu i z pomocą doskonałego adwokata.

Wtedy to wybiła godzina dawno oczekiwana! Ceneri, widząc potrzeby kraju, przelał na ten cel cały prawie majątek siostrzeńców. Dla czego miał się wahać?

Gdyby siostra jego żyła, — byłaby oddała wszystko dla Włoch....

Czyż dzieci jej nie były na pół Włochami?

Ceneri poświęcił bezlitośnie całą ojcowiznę sierot. Zachował tylko kilkanaście tysięcy funtów szterlingów saledwie. Jego pupile rośli, więc te pieniądze zostawił na dokonanie ich wykształcenia.

Paulina obiecywała być tak piękną, iż nie troszczył się o jej przyszłość.

Łatwo jej przyjdzie znaleźć męża bogatego. Co się tycesy Anthony'ego, ten, jak dojdzie do pełnoletności, Ceneri zdecydowany był powiedzieć mu, na co posiadał jego majątek, prosić o przebaczenie, a nawet ponieść karę za swój czyn nielegalny.

Anthony, choć nie sympatyzował z przekonaniami wuja, niał mu jednak bezwarunkowo, przekonany, że po dojściu do lat odbierze wspaniałą ojcowiznę, powiększoną jeszcze procentami i oszczędnościami.

Dopóki wystarczało mu pieniędzy na zadowolenie wymagań siostrzeńca, który wydawał bez rachuby, z szaloną rozrzutnością, Ceneri odwlekał chwilę wyznania.

Pomysł Macari'ego, jaki później próbował urzeczywistnić z moim udziałem, podając prośbę do rządu włoskiego, aby otrzymać zwrot kapitałów wydanych na korzyść Włoch, ten pomysł utkwił Ceneri'emu w głowie.

Lecz, aby wprowadzić go w wykonanie, trzeba było zawiadomić Anthony o swoim postępowaniu, gdyż w imieniu tego ostatniego, prośba powinna była być podana.

A w miarę jak nieunikniony skandal się zbliżał, doktor obawiał się coraz więcej. Zbadał on dobre charakter jednocześnie lekki, gwałtowny i uparty młodego Anthonyego March, przewidywał, iż dowiedziawszy się prawdy, pierwszym jego popędem będzie chęć zemsty na depozytariuszu niewiernym.

Ceneri miał przed sobą perspektywę kary zastępczej.

Powoli chęć uniknięcia następstw swoich czynów, wzmagala się w jego umyśle.

Co prawda, nie czuł nigdy wielkiego przywiązania dla dzieci anglika, który zabrał mu siostrę. — Dzieci te zanadto podobne były do ojca.

W stowarzyszeniu tajemnem, do którego należał, doktor był osobistością znaczącą; gdyby został zrujnowany lub uwięziony, sprawa by na tem cierpiała. Czyż nie miał prawa położyć na szalach swoich wzniosłych zamiarów z próżnem i lekkomyślnem życiem siostrzeńca? Rozumował w ten sposób i perawadewał sobie samemu, że to było w interesie ludkości.

Anthony March miał wtedy lat dwadzieścia dwa. — Wesoły i o nie się nie troszczący zna-

sił dotąd odkładanie z dnia na dzień, uregulowania interesów.

Skąd mu się wzięło w końcu podejrzenie? Naraz zmieniło się jego postępowanie, zaczął wymagać, aby został mu oddany spadek po ojcu.

Ceneri, ażeby go uspokoić, obiecał, iż podczas pobytu swego w Londynie zda rachunki z opieki.

W rzeczywistości, nie mógł dłużej zwlekać, gdyż ostatnia pensja, którą wsiął Anthony zredukowała do zera to, co zostało z jego ojcowizny.

Wtedy wmieszal się Macari.

Od lat kilkunastu był on dla Ceneri'ego agentem bardzo użytecznym, lecz w każdym razie nie miał ani wzniosłych idei, ani bezinteresowności swojego mistrza. We wszystkich apskach widział tylko środek dorobienia się pieniędzy. Zamieszany w czynności Ceneri'ego, towarzyszył mu wszędzie; w ten sposób miał okazję widzenia Pauliny.

Zajął się nią i prześladował miłością przez lat kilka. Paulina po kilkakroć dawała mu do zrozumienia, że napróżno czas tracił; pomimo to nie szkałał się swoich zamiarów.

Ceneri nie zachęcał go wcale, lecz nie chciał ranić jego miłości własnej, a widząc, że dziewczynę nie wzruszają hołdy Macari'ego, osądził, że najlepiej zostawić to czasowi, spodziewając się, że w końcu Macari się snuży.

Paulina pozostawała na pensji do lat osmnastru. Następnie spędziła dwa lata z wujem we Włoszech, roślączone z bratem, którego gorąco kochała. Ucieszyła się niesłychanie gdy doktor zawiadomił ją, iż interesy powołują go do Londynu i że ona będzie mu towarzyszyć.

Ceneri, ażeby mógł swobodnie przyjmować licznych swoich przyjaciół politycznych, wynajął dom z meblami, w którym ku wielkiemu niezadowolaniu Pauliny, pierwszy zjawił się Macari.

Lecz obecność tego ostatniego zdawała się niezbędną Ceneri'emu; niedługo nawet sprowadził się do domu przy alcy Horace.

(Ciąg dalszy nastąpi)

należących do domu Habsburskiego. Da. 11 sierpnia 1804 r. ukazał się odpowiedni patent. Cesarstwo austriackie się urodziło...

Polak na usługach komisji kolonizacyjnej.

Dawny właściciel Modliszewa, które przez obydny podstęp dostało się w ręce komisji kolonizacyjnej nadesłał *Dziennikowi Poznańskiemu* list wyjaśniający całą sprawę. Pan Żychliński pisze:

„Rzadkim i szczególnym przypadkiem przez pomyłkę notariusza berlińskiego dostał się do rąk moich akt notarialny z 26 czerwca, numer 243, w którym Jan hr. Bniński za wynagrodzeniem 30 tysięcy marek obowiązuje się odstąpić Gorasdo — o którego kupno równocześnie pertraktował, a które to pertraktacje właściciel zawczasu zerwał — znanemu panu Kronheimowi z Bydgoszczy, a więc w dalszej konsekwencji komisji kolonizacyjnej.

„Wniosekować, niestety, z tego muszę, jak i z tej okoliczności, że suma mi wypłacona, zapisana była przez panią hrabinę Bnińską, a później przepisana została na bydgoski Bank dla „przemysłu i industrii“, również i z innych danych obecnie, że i kupione odemnie przed dwoma miesiącami Modliszewo w obce ręce, a ewentualnie na kolonizację przejść może, mianowicie, że suma zhipotekowana dla owego banku, jest o 150 000 marek większą.

„Pan Bniński, uchodzący powszechnie wskutek swego ożenienia za bardzo bogatego człowieka, zachowaniem się swoim całym podczas pertraktacji o Modliszewo i przy spisaniu kontraktu najmniejszego nietylko nie mógł wzbudzić podejrzeń, że kupuje jako podstawiony, ale przeciwnie uprawniał do najpewniejszego wierzenia, że chce uczciwie na wsi mieszkać i pracować.

„Tym sposobem najhantlebniej udało mu się podejść mnie, czego najlepszym dowodem, że mu tania sprzedałem. Do dobrej do niego wiary uprawniała mnie i ta okoliczność, że się przypadkowo dowiedziałem, iż w marcu pertraktował o Łopienno, należące do Niemca, a w tym przypadku, jako podstawiony, nie mógł występować i sam od kupna odstąpił“.

Dziennik Poznański dodaje do tego listu następujące uwagi:

„Więści o tych nieuczynnych machinacjach krążyły już od dawna po Księstwie, ale bez dowodów niepodobna było dawać im wiary, tak potwornymi się wydawały, takim wstrętem prsemowywały. Trudno było przypuścić takiej bezczesci, takiego dobrowolnego pchańbienia!

Wielki król Patacake.

7

(Ciąg dalszy).

(Opuszczamy następującą teraz rozmowę z ministrem oświaty i wysnań, zanadto szczegółowo wchodzącą w stosunki artystyczne i umysłowe... Okeitanji, a zatem dla polskiego czytelnika nie zupełnie zrozumiałą. W wyjątkach też podajemy następny rozdział: jak Patacake przyjmuje i pocięsza rogatych książąt państwa).

Jego królewska moc zauważyła, że już dziesiąta godzina, pora wielkich audjencji. Król ma się teraz intensywniej zabrać do panowania!

Penlewał miał przyjmować lennych książąt Okeitanji, przybrał się w kostjum poskramiacza dzikich zwierząt i przeszedł do wielkiej sali audjencyjnej, gdzie zasiadł na podniesionym tronie.

Nie można twierdzić, żeby ta sala była zbyt piękna. Jest tylko duża i obszerna — sala, gdzie rodzi się historia, sala, w której żyje się dla historii. Wiele niesdarnych nalepionych słów i mnóstwo królewskich orłów, które na brzościach wypisane mają dumne hasło okeitańskie: *suum cuique rapuit*. Naokoło na ścianach widać się freski, na których z profesorskim zapamiętaniem wymalowane homeryckie boje i tłumne bitwy. W pierwszym rzędzie przodkowie Patacakego, zaczawszy od tych, co w skóry żubra się odsiewali i od tych, co nosili na pierśiach sbroje z szyn stalowych, aż do tych ostatnich, wygalonowanych słotem, z przesadnymi klapami na ramionach i na rękawach. Wszyscy oni mają harde, bohaterkie wejście wycięsów. Za nimi tłumy, zaledwie zaznaczone, śledzą strasznych, ale uciekających nieprzyjaciół.

W takich to dsielach sztuki podaje rękę oficjalną, plastyczną prawdę oficjalnej, historycznej prawdzi, a rezultat tej zgodności jest zadziwiający.

Okeitańscy książęta weszli do sali. Była to w samej rzeczy osobliwa trzoda: mundury i płaszcze, epolety i czapki, brzęczące ostrogi i powiewne szarfy, niby pstry oleodruk, przedsta-

„Dzisiaj pismo p. Józefa Żychlińskiego rozwinęło wszelkie wątpliwości. Jan hr. Bniński jest rzeczywiście podsuniętą przez kolonizację figurą, która swoim nazwiskiem miała mieć współobywateli, by wydrzeć im ojczystą ziemię i zaprzepaścić na wieki.

„Ale nawet komisja kolonizacyjna, nie przebiegająca zresztą w środkach, by tylko nabyć kawał polskiej ziemi, zrozumiała widocznie całą nieuczynność takiego postępk i wstydziła się takiego esłowika przyjąć na usługi swoje, a pozostała to agentowi żydowi Kronheimowi, w którego służbę wstąpił Jan hr. Bniński i któremu zaprzedał swoją uczciwość, swój honor, swoje dobre imię!

„Zgroza pomysleć o tak bezdennym moralnym upadku!

„W każdym dawniejszym wypadku sprzedazy majątku na kolonizację, sprzedawcy szukał obrony, chociażby w najbliższych pozorach, chociażby nawet w lekkomyślności; odzywało się tajone poczucie winy.

„Tutaj nawet i to jest wyłączone. Jan hr. Bniński z rozmysłem i w celach zysku oszukuje swoich współobywateli, kupując niby to na swoje imię majątki, przeznaczone dla komisji kolonizacyjnej, a tem samem naruszając na szwank ich cześć i dobre imię! Trzeba być człowiekiem bez cześci i nieszności, by na takie oddawać się usługi.

„Machinacje tego pana zostały zdemaskowane. Jeden zacny obywatel padł ich ofiarą, ale przypadkowi tylko zawdzięczać należy, że ten z iscie szatańską przebiegłością pomysłany fortel zabity w sarodku i przecięta dalsza haniebna frymarka.“

ZE SWIATA.

Z życia Plehwego. Charakterystyczny epizod z życia ministra Plehwego przytacza *medjolański Corriere della Sera*. Mianowicie przypomina, że Plehwego adoptowała pewna szlachetka polska rodzina w Wilnie. Plehwe zaś, jako 15-letni młodzieniec, podczas powstania w roku 1863 zadunecjował, iż jego przybrań rodzice należą do powstania.

Rusyfikacja Finlandji. *Finlandskaja Gazeta* publikuje ukaz cara o wprowadzeniu w Finlandji nowych postanowień prasowych. Ukaz nakazuje zniesienie istniejących w Finlandji praw wydawania gazet i pism perjodycznych, utrzymywania drukarni, bibliotek i czytelni — a w ich miejsce nakazuje wprowadzić te prawa, które obowiązują w Rosji. Tem samem ostatnie to rozporządzenie carskie niszczy zupełnie resztki fi-

landzkiej konstytucyjnej ustawy prasowej. Ukaz ten z daty 21 lipca b. r. jest jednym z ostatnich dzieł Plehwego.

Wjazd tryumfalny Palizzola do Palermo nie odbył się w sposób tak imponujący, jak to zrazu przepowiadano. Na powitanie jego do Neapolu wyjechały nie 3 okręty, lecz tylko jeden „Malta“. Władze zabroniły wywieśzania chorągwi i urządzania pochodów z pochodniami. Policja przed przyjazdem Palizzola aresztowała 240 podejrzanych indywiduów. Port i ulice były dla utrzymania porządku obsadzone wojskiem. W przystani zgromadzono 500 karabinerów. Gdy okręt nadjechał, z pośród tłumów ozwały się okrzyki i oklaski. Palizzolo, człowiek niski, otyły, siwy, na twarzy czerwony, kłaniał się na prawo i na lewo, powiewając chustką. Na wielu balkonach było mnóstwo pań, które rzucały kwiaty. Do pałacy Palizzola przy via St. Agostino był otoczony wojskiem. Tam entuzjasm dosięgnął szczytu. Gdy się uciszyło, Palizzolo zjawił się na balkonie i rzekł: „Błogosławieństwo mego cierpienia, jakie przez lat 5 snosiłem, skoro się doczekałem tak wspaniałych i wymownych objawów miłości, jakie mi okazujecie. Kto mnie miłuje, niech nie mówi ani słowa o przeszłości, o której zapomniałem. Wiele wycierpiałem, lecz przebaczyłem wszystko. Proszę, rozejdźcie się“.

Następnego dnia ponowily się demonstracje, gły Palizzolo jechał do kościoła Madonna del Carmine. W kościele wznoszono okrzyki. Wówczas proboszcz poprosił Palizzola, aby uspokoił tłumy. Następnie odbyło się nabożeństwo. — Po mszy św. Palizzolo przeproszał proboszcza za naruszenie pokoju w domu Bożym i powiedział, że wobec ataków ze strony masonerii musiał uczynić publiczny akt wiary. — Wszystkie poważne dzienniki potępiają hałaśliwe demonstracje sycylijskie.

Pięcioletni proces doprowadził syna Notarbartola do zupełnej ruiny majątkowej. Postanowił on spieniężyć resztki fortuny i opuścić Sycylię na zawsze. — Za dni kilka ma na okręcie „Lombardja“ wyjechać przez morze Czerwone na daleki Wschód.

Zzydzenie Galicji.

III.

(Dokończenie).

Powiedział nasz poeta:

Niczem S. bir, niczem kauty
I cielnych tortur król.

wiający wzory wszystkich uniformów królewskiej armii

Różnili się naturalnie wiekiem, wzrostem i ubiorem, ale w ich obliczach zaznaczał się pewien, wyraźnie dostrzegalny rys familijny.

Drewniani i uroczyści mieli karki stywne, zginające się pokornie kolana. Ich rysy były grube i przeżyte; byli to sportowcy, spędzający pół dnia w stajni, a wskutek obcowania z lichwiarzami i koźmi, wzrok ich przybrał wyraz podstępny i niespokojny. Król przywdziewając strój poskramiacza, wyświadczył za wiele szacunku tej uległej szlachetnej zwierzynie, która tylko dla kobiet i dla niższych była niebezpieczna — ryceli i kasał tylko po przebraniu miary w kielichach. — — —

— — — Każdy z książąt wygłasza krótką przemowę, każdy zali się na to samo nieszczęście. Dla przykładu jedna z przemów księcia Toelpelta.

Wysoki był i gruby, czerwony i opalony, ten książę Toelpelta. Usta miał szerokie, oddech sapłący, nos spłaszczony, a czoło bardzo niskie pod szczytną gęstych, krótko ostrzyżonych włosów. Czerwone, rude wąsy sterczały prosto w górę na wzór pannującego wąsa. Książę mówił wysokim, urwanym falsetem.

— Najjaśniejszy panie, to stangret! Łotr w butach świecących, z twarzą idjoty. Ukradł im dwa najpiękniejsze konie i moje najpiękniejsze lando, w którym siedziała księżniczka. Przytapano ich najjaśniejszy panie. Wybiłem tego łotra biesyskiem, a on się ośmielił naplnić mi w twarz. Sledzi już w więzieniu, a księżniczka musi być stanowczo szalona i dlatego karałem badać stan jej zdrowia. Najjaśniejszy panie, chcę rozvodu. Ale skoro księżniczka jest obłąkana, nie może sama sarszązać swoim majątkiem. Posag księżniczki muszę ja dla jej dobra zatrzymać.

Inni książęta zaczęli mówić, skoro poznali na sobie palący wzrok królewski. Była to wiecznie ta sama historia. Zdawało się, że u okeitańskich poddanych brak szacunku dla księżniczek dorównywał niemal łaskawości i uprzejmości książąt wobec poddank. I wskutek tej wymiany przyjaznych uczuć piętrzyły się nieprze-

widziane oskarżenia wzajemne i kompromitujące katastrofy. Trzeba zaznaczyć, że książęta okeitańscy bardzo słabo byli obeznani z historją i literaturą i że przyjęli obyczaje współczesnych miastecz, przesadzając w samą nawet. Gorszą się najprostszą awanturką i zamiast brać przykład z pobłażliwej, uśmiechniętej bestroski swych przodków wybuchają pedancką zaszłością. Zarozumiiali są też przesadnie na punkcie swojej krwi i dobrego imienia w tem natwmem przekonaniu, że i ich prababki ustawicznie chroniły swą cnotę przed najbliższą plamką.

Wskutek nieznamomości historii i pogardy dla książętk popadają ludzie prości w pożalowania godną przesadę, co dowodzi, że ani kenta ani szable, ani nawet polowanie na sające nie może zastąpić obcowania z filozofami.

Biedni stajenni książęta stali się przeto ofiarami mieszczkańskich przesądów. — Punkt honoru pokładają w koutach i szablach, ale zbyt wielką część tego honoru powierzają nerwom swoich żon. A to jest niepewne i niebezpieczne.

Książka stała się dla okeitańskich książętk czemś obcym, dziwnym i nieprzyjaznym. Odczuwają dla niej pogardę zmieszana z zabobonnym strachem, dlatego też jej nie ufają. Ponieważ nigdy żadnej książki nie utworzyli nie wiedzają nawet, jak się z tem obchodzić. Najuczestni z pośród nich, przerszczętszy parę rasy kilka pornograficznych powiastek, wydali rozsądny wyrok, że współczesny rozwój sztuki drukarskiej jest przyczyną wszystkiego złego. Tak hrabia Konrad von Konradur nie wahał się przepisywać złego prowadzenia się hrabiny jej przesadnemu umiłowaniu książek, a w następstwie umiłowaniu lektora dworskiego; książę Günter von Groherbengel oświadczył, że księżna lubiąca poezję zaczęła powoli lubić poetów i otoczyła się orszakem obdartych, długowłosych brudasów; wręszcie stary książę Henchelseim był zdania, że trzeba ograniczyć działalność drukarni, księgarń, i wypożyczalni książek, zabronić księżniczkom czytania, natomiast mianować je wszystkimi honorowymi pułkownikami, zakazując jednocześnie zbliżania się do jakiegokolwiek żołnierzy z wyjątkiem norymberskich, cynowych. (C. d. n.)

Lece narodu duch zatruty
To dopiero bólów ból.

Gdybyż to tylko cielesne ciężki nam zadawa-
no to byłoby i pół biedy, ale gorszym złem jest
moralna trucizna, wsiajkająca we wszystkie pory
warstw ludności polskiej i ruskiej, pod formą róż-
norodnych nowinek, przemycanych w wydawni-
ctwach żydowskich.

Powiedziano, że kto ma pieniądze, panuje nad
całym, a kto duszę zatruł, panuje nad całym
człowiekiem. Czy was nie przerażają błędne o-
gniki błakające się na szpaltach rozmaitych mar-
nych pismideł? Któż to za temi wydawnictwa-
mi stoi? w jakim celu one tak szumnie ogłasza-
ne i gorączkowo rozrzucone — jakie one praw-
dy głoszą?

Wie o tem już wójt i cała gromada, że one
z kuźni żydowskiej pochodzą! To dosyć! Talmud
i wszystkie niemoralne dążenia żydowskie są nam
nadto dobrze znane. Jaką mamy gwarancję praw-
dziwości tego, co nam za prawdę podają? Wy-
starczy nam powinna ta niczem nie zbita świa-
domość, że nie z serdeczności sąsiedzkiej tak się
nam opiekują, ale dla planów dalszych, tajno-
nych... a zaborczych...

I czy my przez te bezceństwa, niemoralność,
plugastwa i bezbożność, szerzone w pismach ży-
dowskich, będziemy silniejszymi? Patrzmaj... np.
jakie skutki tej szerokiej falą przelewającej się
niemoralności! Wzmagaające się złodziejstwa, mal-
wersacje, defraudacje — to skutki nauki, wpły-
wów żydowskich.

A co będzie dalej? Czy nie zupełne zżydze-
nie? A czemu sobie wytłumaczyć tę okoliczność,
że jeżeli gdzieś, to właśnie w Galicji, ster agi-
tacji, knowań i podżegań socjalistycznych nie
kto inny, tylko żydzi ujeli w swe ręce. Redak-
torami dzienników i czasopism nawet pod zmienio-
nymi nazwiskami... Żydzi! Agitatorami, mówca-
mi, na zebraniach, mężami zaufania w czasie
strejków — żydzi! Tutaj śmiało powtórzyć mo-
żna: żyd na żydzie jedzie i żydem pogania.
Cała chmara żydostwa śleciała na Galicję chce,
aby uszczęśliwił biednych robotników. Oni mają
być nauczycielami, obrońcami chrześcijańskiego
robotnika... ale w imię idei Cremieu'ego, założy-
ciela Alijansu żydowskiego, wypowiadającej się
w tych słowach owego żyda na zgromadzeniu
w Paryżu roku 1860:

„Pozwólcie mi, panowie, wypowiedzieć tu,
jak nasze zjednoczenie potężnieje i wzrasta, po-
tężna organizacja rozciąga się już na wszystkie
punkta kuli ziemskiej. O, jak szybko kroczymy
naprzód, o dzieci Izraela. My robimy kroki ol-
brzymie. Bo gdy żyd bierze się do czego, bie-
rze się już do tego energicznie. Powstać musi
nowe państwo, mesjaniczne, nowe Jeruzalem mu-
si się wznieść w miejsce cesarzy i papieży! Użyj-
my wszelkich środków! Czego się mamy bać?
Dzień już niedaleki, gdy bogactwa ziemi wyłą-
cznie do żydów należeć będą!“

Czyż te słowa naczelnika żydowskiego nie są
zrozumiałe?!

Dla owego zjednoczenia żydowskiego (Allian-
ce israelitice) jednym ze środków jest socjalizm.
Robotnicy chrześcijańscy dla żydowskich macho-
rów podnożem i drabiną do daleko sięgających
planów! Ta krecia robota zgnbna, demoralizacy-
yjna za pomocą pras, dzienników, broszur, róż-
norodnych pism, to przygrywka do tego tańca
żydowskiego, jakiego im się zachlewa. Czytaj-
my, ale dokładnie, nie tak bardzo dawno wyda-
ną odezwę, rozesłaną do wszystkich gmin żydow-
skich w Galicji przez ową właśnie Alliance-Israe-
lite universelle:

„Bracia i współwierzcy! W całym świecie
nie ma dziś zapewne zakątka ziemi, któryby do
naszego nim zawiadnięcia tak dobrze się nada-
wał, jak właśnie ziemia galicyjska! Ten kraj
musi być naszym krajem, wszystko nam sprzyja
tam po temu! Starajcie się wszelkimi siłami
zawładnąć w zupełności tą ziemią. Starajcie się
wyprzedzić ostatecznie chrześcijan ze wszystkich
sfer ich działalności i abyście mogli się stać
niepodzielnymi panami tego kraju! Starajcie się
wszystko to, co dziś jeszcze do nich należy, za-
garnąć i ująć w swoje ręce, a jeżeli nie macie ku
temu dostatecznych środków, nasz Związek wam
ich dostarczy! Zbieranie ofiar na ten cel już
się rozpoczęło i nadspodziewanie idzie ono pomyślnie.
Na ostateczne wyrwanie ziemi galicyjskiej z rąk
Galicyjan (!) a oddanie jej w wyłączne i je-
dyne posiadanie wasze, składają się już zamożni
wasi współwierzcy całego świata, mianowicie:
baron Hirsch, Rotszyldzi, Bleichröder, Mendel-
sohny itd. składają na ten cel ofiary. Wytyście
więc bracia i współwierzcy wszystkie swoje siły,
aby ten cel, który wam wskazujemy, co najry-
chlej osiągnięty został!“

Taką jest dosłowna odezwa. Tak pobożne
mają plany nasze żydowskie socjały i kahały.
A te marzonki sjonistyczne, niby dla miłości swej
pierwotnej ojczyzny Palestyny, objające się po
głowach semickich, to tylko prosty manewr dla
odwrócenia uwagi skazanych na wyłączenie.

Ospałość i lekkomyślność, brak solidarności
i przedsiębiorczości, tylekroć nam Polakom
zarzucane, sprzyjają planom żydostwa.

I jeżeli natury naszej nie odmienimy i sta-
nowczo nie zabierzemy się do obrony zagrożone-
go naszego bytu narodowego, dokona się wten-
czas czwarty rozbiór Polski, a zryśnienie Galicji
będzie faktem dokonany i złowróżbne słowa
jednego ze Sapiechów się spełnią: „gdy na ganek
pałacowy wyjdzie sobie opasy żyd i podparczy
się pod boki krzyknie: Ty Sapieha, popatrz-no,
czy Potocki ze Sanguszkami pojechali już po
sziano?“

Podbipięta.

Od Administracji.

Ciz Szanownych Prenumeratorów, któ-
rzy przedpłaty za miesiąc Sierpień do
12 nie nadeszła, następnego numeru już
nie otrzymają.

Pp. Prenumeratorów wyjeżdżających na
wies lub do kąpiel, upraszamy o nadesła-
nie 40 hal. za każdą zmianę adresu.

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dziś środa Wawrzyńca i Pauli
męczenników; we czwartek Tryburcego, Zuzanny panny
męczenników i Filomeny panny.

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się
dziś o godz. 4 minut 28, zachód przypada o godz. 7 mi-
nut 6, długość dnia godzin 14 minut 43.

Kupujcie tylko u Chrześcijan!

„Sokół“ w Oświęcimiu z okazji poświęcenia
świętych łodzi dla celu ratunkowego urzędu
dnia 14 b. m. publiczne ćwiczenia sokole. Program
dla jest następujący: 1) Powitanie gości sokolich
i odmarsz z koleji do miasta z muzyką przy asysten-
cji ochotniczej strazy ogniowej miejscowej i z Babcio
ze standardami. O godzinie 9 tej rano uroczyste na-
bożeństwo (chór „Kółka śpiewackiego“). 2) Wspólny
obiad o godzinie 1-iej po poł. 3) Odmarsz z rynku
o godzinie 4-iej do 4-tej do rzeki Soty na poświę-
cenie łodzi przy asystencji oddziału wioślarskiego
z Krakowa.

Ćwiczenia publiczne Sokole na boisku zakładu
księży Salezjanów rozpoczną się o godzinie 5-tej po
połud. Zakończy wieczorek z tańcami w sali hotelu
Hersa.

Z Kolbuszewy otrzymujemy wyjaśnienie, że tyl-
ko dlatego nikt stamtąd nie pośpieszył na ratunek
płonącego Sokółowa, ponieważ z łuny rozjaśniającej
całe niebo nie można było wywałoskować, w której
stronie się pali. W urzędzie pocztowym wołano tele-
graficznie kilka okolicznych stacyj, ale nikt stamtąd
się nie odzywał.

Wystawa rolnicza przemysłowa w Dębicy. Komitet
wystawy w Dębicy przedłożył termin nadsyłania
zgłoszeń i przedmiotów wystawowych do 20 b. m.
Wystawa odbędzie się w dniach od 27 do 29 sierp-
nia br. Zgłoszenia i przedmioty wystawowe wysyłać
należy pod adresem Komitetu.

W sbronie Kryuley, odbędzie się wiec gości
w Krynicy w dniu 18 sierpnia w piątek o godz. 5
popoł. w sali hotelu pod „Trzema Różami“.

Organizacja wiecu zajął się kierownik biura Ligi
Pomocy przemysłowej p. Olasowski. Przewodactwo
w komitecie wiecowym, do którego należy kilkanaście
osób, przyjął ks. prałat poseł Pastor, który wiele już
starał dla Krynicy w drodze parlamentarnej podej-
mował.

Tegoroczne wprost skandaliczne stosunki zakładów
kąpielowych krynickich wyczerpały cierpliwość naj-
ważniejszego czynnika w rozwoju Kryuley t. j. gości
Krynickich i wykazały wprost niepojętą beczardność,
nieodpowiedzialność i apatię władz rządowych praktykowaną
od lat w administracji zdrojowiska.

Zainteresowanie wiecem wśród gości zdzielenko-
wanych w tym roku odmawianiem kąpeli (nie z po-
wodu posuchy lecz z powodu braku kąpielnic wzglę-
dnie kabla) daje pewność, że wiec ten będzie powa-
żną manifestacją i da namiestnikowi hr. Potockiemu,
który objawił dobre chęci w tej sprawie silny im-
puls do spowodowania radykalnych zmian w stano-
wisku władz centralnych, a także i referatów lwow-
skich wobec potrzeb Zdrojowiska Kryuley.

Tytuł dyrektorki nadał minister oświaty nau-
cycielce kierującej 4 kl. szkoły ludowej żeńskiej w
Stryju p. Kukurydzowej.

KRAKÓW, 10 sierpnia.

Jeu Waldstätten odbył wczoraj w Kobierynie
inspekcję dwóch pułków piechoty nr. 20 i 100 oraz
oddziałów kawalerji i artylerji.

Dziś odbędzie się na polach Rakowickich inspe-
kcja kawalerji.

W poniedziałek wieczorem w wielkiej sali Graud
Hotelu odbył się bankiet oficerski, w którym udział
wzięli komendanci korpusu i twierdzy, cała jeneralli-
cja i 60 oficerów wyższych.

Wczoraj odbył się obiad na cześć jenerałego in-
spektora u komendanta korpusu jen. Hirsztakiego.

Jen. Waldstätten odjeżdża do Wiednia jutro po-
południu.

Z powodu rozszyci koronacji Papieża Piusa X.,
odbyło się wczoraj uroczyste nabożeństwo w Katedrze
na Wawelu. Nabożeństwo celebrował kanclerz księ-
zęco-biskupi i kanonik katedralny ks. dr Wł. Ban-
durski w asystencji kleru, wobec ks. biskupa A. Na-
waka i ks. prał. A. Wróbla. Po nabożeństwie odspie-
wano „Te Deum“ przy odgłosie dzwołu Zygmunta.

Bractwo Pięciu Panów Jezusa przy kościele
Bożego Ciała na Kasimiersu urządza pielgrzymkę do
Kalwarii, która wyruszy w drogę w piątek dnia 12
b. m. po Wotywie odprawionej przez ks. J. Białutę.
Bractwo św. Anny urządza pielgrzymkę do
Kalwarii na uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej
Panny.

W tym celu będzie odprawiona Wotywa d. 12
sierpnia o godz. 7 rano dla uzyskania błogosławień-
stwa, a po odebraniu tegoż wyruszy pielgrzymka w
drogę.

Rewizja kasy miejskiej. Z okazji powrotu z ur-
lopu kontrolora kasy miejskiej p. En. Reichera od-
było się w poniedziałek spotkanie kasy pod prze-
wodnictwem wiceprezydenta p. Chylińskiego. Komitet
rewizyjny zajął się wszystkimi w porządku.

Wycieczka z Pesztu. Wczoraj przybyła do Kra-
kowa wycieczka 30 elewów szkoły honorwędów z Pe-
sztu dla zwiedzenia fortecy i terenu fortecznego Kra-
kowa. Wycieczkę przewodniczył pułkownik Gintzel,
z ministeryum honorwędów.

Z wystawy metalowej. W poniedziałek odbyło
się w pałacu Muzeum Czapskich posiedzenie komite-
tu wystawy metalowej zabytków historycznych. Pa-
zdaniu sprawy z nadesłanych dotychczas zabytków,
wybrano delegację, która z okólnikiem w ręku, wy-
danym komitetowi przez księgo-biskupi konsystora
krakowski, zezwalający na obeśnienie wystawy przez
kościóły i klaszory w Krakowie i okolicy zajął się
wypytaniem zabytków od księży proboszczów i prze-
łożonych klasztorów. Mimo bezpieczeństwa, jakie daje
pałac Muzeum Czapskich, gdzie urządza się będzie wy-
stawa, uchwalono zabezpieczyć całą wystawę od o-
gnia, a od złodziei te przedmioty, które mogą być
skradzione łatwiej ze względu na mały ciężar lub
wartość wyższą. Nadto cała wystawa będzie pilnie
strzeżoną we dzień i w nocy przez ludzi zaufanych i
specjalnie do tego postawionych. Brak godnych wi-
dzenia okazów, których wypozyczenie dla pewnych
przyczyn byłoby niemożliwe, usupelnił się fotografija-
mi. Do grona komitetu wybrano jednogłośnie pp. Pio-
tra Selpa i Piotra Kosobuckiego.

P. maistałek kraju nadeszła wczoraj następujący
list:

„Do Szanownego Komitetu Wystawy Metalowej
w Krakowie!

„Pismo Panów z dnia 5 b. m. dziś tu otrzyma-
łem. Dziękując uprzejmie za zaproszenie na otwarcie
wystawy z talem w samej uroczystości otwarcia u-
działa wziąć nie mogę, gdyż wyjechałem na sierpień
na wies, gdzie z synami do końca b. m. zostać mu-
szę. Z początkiem września zwiedzę Wystawę, na co
się bardzo cieszę. W każdym razie proszę termin
otwarcia wystawy nie odraczać, jeżeli tylko jut 21
b. m. wystawa będzie gotowa; otwarcie podczas po-
bytu pana prezydenta ministrów, nie uważałbym za
wskazane.

Z poważaniem Stanisław Badeni.“

Radniechów.

Pogrzeb ś. p. ks. Stanisława Makowicza odbył się
w dniu 8 sierpnia b. r. o godzinie 5 po południu
a kościoła księży Bonifratrów. Kondukt prowadził
gwardjan zakonu OO. Reformatorów, ks. Zygmunt Ja-
nicki w otoczeniu klera zakonnego. Za trumną postę-
powała bardzo liczna publiczność. Dławiło jednak ka-
żdego, że żaden z księży świętych nie pośpieszył
oddać ostatecznej przysięgi swemu koledze, chociaż zmar-
ły dość długo mieszkał w naszym mieście i cieszył
się ogólną sympatją.

Kursa majsterskie Instruktor Stowarzyszeń ra-
koczielskich dr Schoenett powrócił dziś rano z Tar-
nowa, gdzie uczestniczył przy otwarciu kursu maj-
sterskiego dla krawców. Frekwentantów zapisało się
26, a w tej liczbie kilku tydów.

W poniedziałek dnia 8 bm. w Rzeszowie odbyło
się zamknięcie kursu majsterskiego dla szewców. —
Kurs ten ukończyło 11 absolwentów.

Oszukańcza para. W czerwcu b. r. po jarmar-
kach i targach zaczęły się pojawiać amerykańskie a-
nonse, posiadające banknoty Stanów Zjednoczonych
na różne kwoty. Płaciła niemi jakąś para, która rzeko-
mo niedawno powróciła z Ameryki. W ostatnich
dniach pochwycono tych państwa na jarmarku w Nie-
połomicach, gdzie podobnie anonse jako 50-dolarowe
banknoty usiłovali wymienić.

Oszukańcza para: Matg-rata Tenfel i współnik
jej Józef Kachel siedzą obecnie w areszcie śledczym
w Niepołomicach.

Z kroniki politycznej. Policja aresztowała Juliana
Baranowskiego, porucznika śledczego, zamieszkałe-
go w Dębnie h. Wspólnik jego Stefan Kłodek, za
którym urządzone p. s. g. zdołał zbiec.

Na Rynku głównym przytrzymał przed południem
8-letniego Borka, który kobiecie wiejskiej porwał pu-
gilara z kwotą 3 koron i zbiegł, ale został pochwy-
cony przez policjanta przy kościele św. Wojciecha.

Na budowę groty Matki Boskiej z Lourdes w Paroboczaszewskiej, złożyli w dalszym ciągu: M. I. Kempscy z Jasła 2 kor., 55 hal., Karol Pospoła z Slemienia 5 kor., Józef Kędra z Rzęgociny 1 kor., Wadowna z Wiednia 4 kor., I. Z. z Brzostka 4 kor., Rntowska z Rzęgociny 8 kor. 20 hal., Dobruchowski z Krakowa 28 kor., Paulina Nowak z Podgórze 4 kor., Julia Balczarezyk z Dębniak 6 kor., I. I. z Krakowa 5 kor., Bedakowa „Głosu Narodu“ 39 kor. 80 hal., Agnieszka Zbygl z Krosna 20 kor., Pocij z Grybowa 50 hal., Dydyński z Jaworowa 1 kor., Matkowie z Chrasnowa 4 kor., K. Witaszkowa z Tarnowa 4 kor.

Gabryelski kupuje, sprzedaje i najmuje fortepiany, pianina, harmonje i pianole — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na raty — bez zaliczki.

DZIAŁ EKONOMICZNY.

Rozpisanie dostawy. Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie rozpisała rozprawę ofertową na dostawę materiałów drzewnych, jako: drzewa dębowego budulcowego, pokładów dębowych do zwrotalc, drzewa do budowy wozów i dla celów konserwacji, lat ty czek, drzewa opałowego itd. Oferty należy wnieść do dnia 10 września br.

Bliszych informacji udziela Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

Kronika literacko-artystyczna

„Wśród dziełowej zawieruchy“. Napisała Mieczysława Słeczowska. Tomów dwa. Kraków, 1905. Nakład księgarni D. E. Friedleina.

(z s.) Czyn obywatelski spełniła poniekąd księgarnia krakowska D. E. Friedleina, wydając powyższej wymienioną książkę w dwóch tomach, opatrzonej ładną okładką kolorową i dziewięciu starannie odbitymi kartami ilustracyjnymi. Doskonałym zaś był pomysł autorki stworzenia interesujących opowiadań historycznych dla młodzieży, obejmujących lata od 1758 do 1796 roku, związanych z sobą złączną myślą przewodnią, a wysnutych z pamiętników: Kłowieca, Wybickiego, Niemcewicza, Kopcia i Kilińskiego. Cytowanie nawet z nich całych ustępów, jest — śmiało powiedzieć można — doskonałym środkiem edukacyjnym, zaznajamia bowiem młodych czytelników z mową i stylem drugiej połowy XVIII stulecia. A to, chociaż wydać się mogą niejednemu mniej byszczącemu i barwnemu od naszych, posiadają jednak w sobie jedność polską i nieoceniony przymiot jasności, właściwy „wiekowi oświaty“, a tak za czasów obecnych rzadki. Język Krasickich, Trembeckich i Zabłockich, jak i jego udatne zwroty pisarskie, czytelnym dzwiękiem szerszego złota dzwonią w naszych uszach, rozkiełkotanych zbyt często w ostatniej dobie fałszywym brzękiem stylowych leżmanów. Układ opowiadań pani Mieczysławy Słeczowskiej, kompozycyjnie kształtny i poprawny, daje literaturze bieżącej dzieło ze wszelkim miar pożyteczne, równe dla młodych pokoleń, jak i dla szerszego koła czytelników ludowych, które znajdują w nim zdrową strawę duchową, na wskroś przejętą gorącym unikiem ojszyny, tudzież enót, zapewnić mogących społeczeństwu polskiemu w przyszłości — upragnione odrodzenie.

W O J N A.

Depesze dzienne.

Obłężenie Portu Artura.

Czifu 9 sierpnia. Dwaj francuscy sprawozdawcy wojenni, którzy próbowali na dzbankach dotrzeć do Portu Artura, opowiadają, że przed wjazdem do portu widzieli 24 okrętów wojennych, ustawionych w formie półksiężyca.

Czifu 9 sierpnia. Biuro Reutersa donosi: Przybyli tu z Portu Artura zbiegowie chińscy, którzy byli świadkami trzydniowej walki. Twierdzą oni, że bitwę stoczono w odległości 10—15 wiorst od twierdzy wewnętrznej. Japończycy budują obecnie nowe szanse bliżej twierdzy. Rosjanie ostrzeliwują z armat spijających szanse. Na „Wzgórzu Wilczem“ ma stać obecnie 60 dział japońskich. Zbieg, który brał udział w walce pod wspomnianym wzgórzem, podaje, że broniło go 4000 Rosjan, którzy na atakujących Japończyków spychali odłamy śniegu, wyrządzając tym większe szkody, niż ogniem karabinowym. Przez zrzeczenie nłożenie min rozsadzali Rosjanie skały, których odłamy spadały się na odległość 1—2 wiorst. Zapomocą takich min Rosjanie znieśli zupełnie dwa japońskie szwadrony. — Zbiegowie potwierdzają, że straty Japończyków w ostatnich walkach były bardzo wielkie.

Cała równina koło „Wzgórza Wilczego“ była zasłana trupami.

Petersburg 9 sierpnia. Ros. aj. telegraficzna donosi z Mukden pod datą wczorajszą: W walkach dnia 26, 27 i 28-go lipca ścierały się obustronne wojska w odległości 10 wiorst od twierdzy Portu Artura. Zdaje się, że nasze baterje od strony lądu nie brały w walkach udziału.

London 9 sierpnia. Daily Telegraph donosi z Caifu, że ostatnia gazeta, jaka nadeszła z Portu Artura, ogłasza pismo cara Mikołaja, w którym jest powiedzianem: „Spodziewam się, że naród mój godny świętej tradycji ros. bronić będzie walecznie i wiernie Portu Artura. Liczę na to, że oficerowie upomną żołnierzy, aby wysoko utrzymali rosyjski sztandar na tym małym skrawku Rosji, który obecnie jest od ojczyznej Rosji odcięty. Ufam ludowi mojemu, że popierać będzie żołnierzy!“ Pismo to odczytano wojskom, które przyjeły je z uniesieniem.

Również z uniesieniem przyjęto telegram Kuropatkina, wzywający ludność, aby się dobrze przygotowała, ponieważ on przed sierpniem nie może przyjeść na pomoc.

Moskwa 9 sierpnia. Ros. aj. tel. donosi: — Kapitan Potte, który przybył tutaj z Mandżurji, opowiada, że przed wyjazdem był u Kuropatkina w Ljaojang i u S.össla w Porcie Artura. — Wyraża się on z podziwem o duchu i postawie wojska rosyjskiego. Kuropatkin wygląda tak samo dobrze i energicznie, jak podczas wyjazdu z Petersburga, pracuje daniem i nocą. Wiadomości zagranicznych dzienników, jakoby Kuropatkin się podstarzał i schudł, są nieprawdziwe. Spokój jego udziela się otoczeniu. Potte wyjechał przedostatnim posłaniem, jaki wogóle odszedł z Portu Artura. Sądzi on, że twierdza długo jeszcze się utrzyma.

Kontrabanda wojenna.

Petersburg 9 sierpnia. Otrzymany przez władzostocką eskadrę statek parowy „Kalchas“, własność towarzystwa Russian Steam Ship Company, wiozący ładunek mąki, belki drzewa i części składowe maszyn, został przywieszony do Władzostoku.

Waszyngton 9 sierpnia. Biuro Reutersa donosi: Treść noty przesłanej przez sekretarza stanu Hoya wszystkim amerykańskim ambasadorom w Europie, w sprawie praw narodów neutralnych podczas wojny przedstawia się następująco: Gdyby w zasadzie przyznano, że węgiel i inne materiały opałowe, oraz bawełna surowa są kontrabandą wojenną, to doprowadziłoby to w końcu do tego, że państwa neutralne nie mogłyby wogóle żadnych materiałów, które w ostatecznym razie mogłyby być także w celach wojennych użyte, sprzedawać państwu prowadzącym wojnę.

Proklamacja Japończyków.

London 9 sierpnia. Standard donosi z Szanghaju, że Japończycy wydali w Ninczwangu proklamację, iż prowadzą wojnę, aby wyzwolić lud od rosyjskiej tyranji i aby Mandżurję oddać krajowej dynastji. Proklamacja kończy się wezwaniem do posłuszeństwa wobec zarządzeń Japończyków.

Depesze nocne.

Pogłoski o pogromie Rosjan.

Wiedeń 10 sierpnia. (Tel. wł.) Wczoraj po południu wydano w Londynie nadzwyczajne dodatki z doniesieniem, że po straszliwej bitwie pod Ljaojang, cała armja rosyjska wraz z naczelnym wodzem Kuropatkinem i jego sztabem jeneralnym dostała się do niewoli. Rosjanie musieli kapitulować, gdyż ze wszystkich stron mieli zwrócone przeciw sobie armaty japońskie, których Japończycy posiadają trzy razy tyle co Rosjanie.

Również w Berlinie pojawiły się wczoraj wieści o pogromie armji rosyjskiej i o kapitulacji Kuropatkina, jednak w nieco smentonej formie, donosiły bowiem, że tylko północna część armji rosyjskiej pod Kuropatkinem kapitulowała, a część południowa pod jenerałem Stackelbergiem broni się jeszcze pod Anszanczan. Wynikałoby z tego, że Japończycy zdołali przerwać armję rosyjską.

Także w Wiedniu pojawiły się wczoraj około 9-tej wieczór nadzwyczajne dodatki o pogromie Kuropatkina.

Dzisiejsze dzienniki wiedeńskie piszą o tem z wielką rezerwą. Zuamiennem jest prze-

ciez, iż pisma, stojące wyrażaie po stronie Rosji, jak N. Fr. Presse zaznaczają, że pogłoska o kapitulacji armji rosyjskiej nie jest zupełnie bezpodstawną. Porycje Japończyków są bowiem tak silne i wojska japońskie mają tak liczną artylerję, że jeżeli przyszło do walnej bitwy, to musiała się ona zakończyć pogromem Rosjan.

Nadto dzienniki podkreślają fakt, że Japończycy od trzech już dni milczą uporczywie o tem, co się dzieje pod Ljaojang. — Milczenie takie było do tej pory zawsze zapowiedzią ważnych wypadków.

W każdym razie najdalej w przeciągu 24 g. okaże się, czy pogłoski te są uzasadnione, czy też są mistyfikacją w celach giełdowych lub spekulacją dzienników polujących za sensacją, bo nadzwyczajne dodatki donoszące o tem, wydały tylko mniejsze dzienniki.

Na południowym froncie.

Petersburg 10 sierpnia. Rosyjska ajencja tel. donosi z Mukden pod datą 8 b. m.: Według krążących tu pogłosek, wojska rosyjskie cofają swój front południowy od Hajczennjg ku Anszanczan, gdzie wkrótce spodziewają się rozstrzygającej bitwy.

Brak wieści od Kuropatkina.

Petersburg 10 sierpnia. (Tel. wł.) W kołach rządowych panuje wielkie zaniepokojenie co do losu Kuropatkina, gdyż już od 40 godzin nie nadeszła on żadnych wiadomości z pod Ljaojang. Tylko Aleksiejew w Mukdenie zostaje w ciągłym porozumiewaniu się telegraficznym z Petersburgiem.

Obłężenie Portu Artura.

Petersburg 10 sierpnia. (Oficjalnie.) Telegram admirała Aleksiejewa do cara Mikołaja, pod datą 7 b. m. donosi: Jenerał Stössl donosi: Dnia 27 lipca o godz. 5-tej rano utworzyli Japończycy, którzy wysunęli się naprzód, ogień na całym froncie i skierowali silny atak, zwłaszcza na wzgórze Jupilatsa. O godz. 8-iej odparliśmy wszędzie nieprzyjaciela. Wszystkie nasze pozycje utrzymaliśmy przez dwa dni, chociaż nieprzyjaciel był w przeważającej sile.

Dnia 30 lipca o godz. 4-tej z rana otworzyli Japończycy w sile mniej więcej 5-ciu dywizyj atak na nasze pozycje na „Wzgórzu Wilczem“. Wobec przeważających sił nieprzyjacielskich i słabości naszej pozycji, otrzymano nasze wojska rozkaz cofnięcia się bez walki na sąsiednią pozycję. Cofanie odbyło się w zupełnym porządku, pod osłoną artylerji. Cielny ogień z małej odległości zdołał wstrzymać posuwanie się Japończyków. Nasze straty nie są jeszcze stwierdzone, lecz nie są wielkie.

Nieprzyjaciel w walkach w d. 26 i 27 lipca rozporządzał przynajmniej 70.000 ludzi i wielo działami obłężniczymi. Duch wśród wojsk jest wyborny. Ogólny stan zdrowia dobry.

London 10 sierpnia. Biuro Reutersa donosi z Caifu: Zbiegowie, którzy opuścili Port Artura w dzbankach dnia 3 b. m. zapewniają, że w dniu tym nie stoczono żadnej walki, jedynie baterje rosyjskie i japońskie ostrzeliwały się nawzajem.

Od dnia 28 lipca także i okręty „Pobieda“, „Retwizan“, „Pottawa“ i „Pereświat“ strzelają od czasu do czasu. Pewien inżynier, znający bardzo dobrze stosunki w Porcie Artura oświadczył, że Japończycy będą potrzebować cztery tygodnie na ufortyfikowanie zajętych wzgórz i na ustawienie dział obłężniczych. Prace te będą musiały być wykonane pod ogniem baterji rosyjskich.

Petersburg 10 sierpnia. (Tel. wł.) Jak z Mukden donoszą, w Porcie Artura daje się odczuwać brak węgla i amunicji. Wśród załogi stan zdrowia jest zły.

Japończycy pracują przed twierdzą bardzo ostrożnie; przekopy kopią tylko nocą i każdego ranka ukazują się obłożonym świeże szanse z ustawionymi na nich działami najnowsze systemu.

Wiedeń 10 sierpnia. (Tel. wł.) Poważne tejsze dzienniki poranne obliczają na podstawie map szanów Portu Artura, że upadek twierdzy po zdobyciu przez Japończyków wzgórze Wilczego jest kwestją tylko kilku tygodni, gdyż z wzgórze Wilczego mogą działa japońskie skutecznie operować na wielką przestrzeń oraz ostrzeliwać flotę rosyjską w te-

Angielskie Kapelusze i Cylindry

z fabryk Scotta i Ski, Chrystysa — poleca

1788

Skład białizny męskiej ZDZISŁAW ZDANOWICZ, Kraków, Sławkowska 3, Hotel Saski.

renie wewnętrzny. Położenie tej floty jest teraz bez wyjścia.

Petersburg 10 sierpnia. (Tel. wł.) Według depesz z Makedonu dnia 5-go i 6-go sierpnia Japończycy przypuścili zajęte szturm na posyże rosyjskie pod Portem Artara. Rosjanom udało się wprawdzie odprzeć ataki, ale wobec ciągłego napływu rezerw japońskich musieli się oni cofnąć do fortów wewnętrznych.

Berlin 10 sierpnia. (Tel. wł.) Wczoraj po południu rozszła się tu wiadomość na podstawie depesz z Tokio, jakoby atak Japończyków w d. 5 tym sierpnia zakończył się zdobyciem wszystkich fortów zewnętrznych. Zdobyte to mieli Japończycy okupić stratą 15 000 ludzi; straty Rosjan mają dochodzić 10 000 ludzi.

Samobójstwo Stössla?

Londyn 10 sierpnia. (Tel. wł.) Pogłoski o samobójstwie komendanta Portu Artura generała Stössla nie znalazły do tej pory potwierdzenia.

Uwięzienie ajenta konsularnego.

Paryż 10 sierpnia. Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało sprawozdanie w sprawie uwięzienia francuskiego ajenta konsularnego w Niuczwanu. Ze sprawozdania tego wynika, że doniesienie dziennika *Matin* było przesadzone. Sprawa ta nie ma znaczenia, została też zaraz uregulowana i nie będzie miała żadnych następstw.

Dzierżawa Wejhajwej.

Londyn 10 sierpnia. W Izbie gmin Norman zapytał rząd, czy pomiędzy Anglią a Chinami toczą się rokowania w sprawie zmiany warunków, pod jakimi Anglia posiada Wej-Haj-Wej i czy rząd angielski zamierza nabyć Wej-Haj-Wej w drodze kupna, lub też w inny sposób, w razie gdyby dotychczasowa dzierżawa ustała. Hr. Percy odpowiedział na pierwsze pytanie przecząco, co do drugiego zaś zasnaeszył, że nie może dawać żadnych wyjaśnień o polityce rządu wśród obecnych niepewnych okoliczności.

Zatrzymanie okrętów.

Plymouth 10 sierpnia. Kapitan przybyłego tu z Kalkuty parowca angielskiego „Manora“ donosi, że 20 mil na południe od przylądka Finistère napotkał wielki krążownik, który wywiesił flagę rosyjską. Był on uzbrojony w armaty. Kapitan jest zdania, że był to jeden z tych okrętów, które Rosja nabyła w Niemczech w ostatnim czasie. — Krążownik wezwał okręt „Manora“ do wywieszenia flagi, a gdy temu wzywaniu stało się zadość, odjechał.

Przejazd przez Dardanella.

Berlin 10 sierpnia. Biuro Wolfa donosi z Konstantynopola: Porta zezwoliła na przejazd okrętów rosyjskiej floty ochotniczej przez cieśninę Dardaneelską, wobec zapewnienia hr. Lambsdorffa i konstantynopolskiego ambasadora rosyjskiego Sinowiewa, że okręty zachowają charakter floty handlowej.

Rosjanie w Kronstadtzie czuwają.

Petersburg 10 sierpnia. (Tel. wł.) Władze wojskowe w Petersburgu i Kronstadtzie okazują wielką czujność. Zabroniły one wjazdu do portu wszystkim bez wyjątku okrętom obcych państw, zarówno handlowym jak i wojennym. Nadto cała eskadra rosyjska stoi pod parą, a dostęp do niej zabezpieczają sieci torpedowe, eksplodujące w razie najechania na nie.

Ta czujność władz rosyjskich dowodzi, że sytuacja międzynarodowa jest niepewna.

Konstantynopol 9 sierpnia. Pułkownik tureckiego sztabu jenerałnego Pertew-Bey, wyjeżdża w tym tygodniu do Azji wschodniej, aby śledzić przebieg operacji armji japońskiej. Do głównej kwatery rosyjskiej nie wyjeżdża żaden reprezentant turecki, ponieważ Rosja nie zgodziła się na to.

TELEGRAMY.

Brak paszy.

Wiedeń 10 sierpnia. (Tel. wł.) Wczoraj odbyła się u dra Körbera narada z powodu braku paszy; wzięli w niej udział między innymi także reprezentanci ministerstw austriackich i węgierskich. Podobno uchwalono zakaz wywozu paszy i roślin pastewnych.

Belgrad 10 sierpnia. Rząd z powodu nieuro-

dzajów zakazał wywozu kukurudzy, mąki kukurudzianej i owsa z dniem wczorajszym.

Koronacja w Belgradzie.

Belgrad 10 sierpnia. (Tel. wł.) Rada gabineutowa uchwaliła wyznaczyć termin koronacji na dzień 21 września.

Stany Zjednoczone a Turcja.

Waszyngton 10 sierpnia. (Biuro Reutersa.) Na wczorajszej Radzie ministrów sekretarz stanu Hay wyjaśnił, jakie powody skłaniają go do żądania wysłania eskadry amerykańskiej do Smyrny. Rozpoczęły się już nowe rokowania z Portą, i jeżeli nie doprowadzą one do pozytywnego rezultatu, możliwym jest, że stosunki dyplomatyczne zostaną zerwane, a ambasador amerykański opuści Konstantynopol i odplynie na flagowym statku amerykańskim. Powstałaby przez to dość poważna sytuacja.

Trzęsienie ziemi.

Wellington (Nowa Zelandja) 10 sierpnia. Wczoraj odczuło tu silne trzęsienie ziemi, jakiego od wielu lat nie pamiętają. Wiele publicznych budynków silnie uszkodzonych. Z ludzi prawdopodobnie nikt nie zginął.

Rozwiązanie Rady gminnej.

Lwów 9 sierpnia. Namieśnik rozwiązał rady gminne w Borysławiu i Tarnostanowicach i polecił aż do wprowadzenia w urządzenie owych reprezentacji gminnych tymczasowo kierownictwo komisarsowi powiatowemu w Stanisławowie Biedermanowi, któremu przydanych będzie po 6 mężów zaufania z każdej gminy.

Mianowania.

Lwów 9 sierpnia. (Tel. pryw.) *Gaz. Lwowska* ogłasza. Namieśnik zamianował praktykanta koncep. namiestnictwa Stanisława Wollińskiego i praktykanta koncep. krakowskiej dyrekcji policji Bolesława Drzygiewicza koncepistami policyjnymi w etacie krak. dyrekcji policji.

Namieśnik nadał sekretarzowi powiatowemu Karolowi Golimuntowi ad personam IX. kl. rangi urz. państw.

Prezydym kraj. dyrekcji skarbu zamianował kontrolora podatkowego Grzegorza Myćkówkę poborcą podatkowym w IX kl. rangi.

Rocznicę wstąpienia na tron Papięza.

Rzym 9 sierpnia. Dzisiaj, jako w rocznicę wstąpienia na tron Papięza, udał się Ojciec św. na *sedia gestatoria* do kościoła św. Piotra, gdzie odprawił uroczyste nabożeństwo, na które przybyli kardynałowie, szlachta i liczni zaproszeni goście.

Misja turecka w Rzymie.

Konstantynopol 9 sierpnia. W środę udaje się do Rzymu misja turecka, celem wręczenia królowi włoskiemu pisma od sultana, oraz podarunków złożonych ze starodawnych zbroi.

Sprawy bałkańskie.

Konstantynopol 9 sierpnia. Odpowiedź Porty na żądanie obcych mocarstw co do pomnożenia liczby europejskich oficerów przy żandarmerji została dzisiaj wręczoną ambasadorom. Porta po przytoczeniu szeregu powodów, zaznacza, że na żandarmerję w trzech wilajetach wstawiła już do budżetu 5 000.000 fr. nie może więc ponieść dalszych finansowych ofiar.

Konstantynopol 9 sierpnia. Tureckie koła twierdzą, że istnieją oznaki, iż ruch armijski w wilajecie Biltis i Erzerum jest popierany przez Amerykę (?)

Londyn 9 sierpnia. Dzienniki ogłaszają pismo markiza Of Landsdovne do pewnego angielskiego parlamentarzysty, w którym ten oświadcza, że rząd angielski nie otrzymał żadnego potwierdzenia wiadomości, jakoby 9000 Armeńczyków wymordowano w dystrykcie Musz. Konsulowie angielscy nie mogli stwierdzić strat w ludzich dookładnie z powodu trudności, jednakże ze sprawozdań ich wynika, że liczba strat podana przez dzienniki jest przesadzoną.

Pueblo (Colorado) 10 sierpnia. Dotychczas wydobyto zwłoki 63 osób, które straciły życie w katastrofie kolejowej.

Ceny targowe z dnia 9 sierpnia.

Ceny za 100 kilogramów:

Pszonica biała od 21— do 21:50 kor., pszenica czerwona i telta od 21:20 do 21:60 kor., pszenica węgierska od — do —, żyto krajowe 16— do 17—, żyto węgierskie od — do —, jęczmień na krupy od 13:80 do 14:80, owies z opłatą akcyzową od 15— do 15:50, groch od 20— do 26—, tatarska

od 17— do 18:50, proso od 12— do 13—, fasola od 19— do 26—, jagły od 24— do 28—, siano od 7:60 do 8:60, słoma od 4:80 do 5:20, konieczyna od 9:20 do 10—, ziemniaki za hektolitrem 7:20 do 8—, jaja za kopę od 2:40 do 3—, masło za kilogram od 1:80 do 2:20, masło do garniec od 6:50 do 7:50 spirytus na 95° Tralesa za hekt. od — do 190—, Okowita na 75° od — do 150—, Kukurudza za 100 kigr. od 16— do 17:60 Kapusty świeżej w głowach za kopę od — do —, Wyka za 100 kigr. od 13— do 14:50. Konieczyna nasienne-czerwona za 100 kigr. od — do —. Konieczyna nasienne biała za 100 kigr. od — do —. Tymotka za 100 kigr. od — do —. Rzepak zimowy za 100 kigr. od 20:50 do 21—. Siano nowe od — do —.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 9-go sierpnia. — (Gielda pop.) — Godzina 3— Marki 117:80 Renta majowa 99:90, Węg. renta koronowa 97—, Akcje austr. zakładu kredyt. 642—, Akcje węg. 758:50, Akcje Anglobanku 278—, Akcje Uniobanku 516—, Akcje Länderbanku 426—, Akcje kolei państw. 684—, Lombardy —, Akcje fabryki broni 479—, Akcje tytoniowe 340:50, Akcje Alpiny 435:50 Losy tureckie 127—, Rub e 258—

Cukier (spok.) 22:05, — spirytus (słaby) 46:60, — nafta niezmienniona.

Uspokobienie: Silne na Berlin. Akcje kredytowe, pojedyncze wartości transportowe i montany bardziej pędzące. — Dzisiaj wieczorem bilans kredytów.

Berlin 9-go sierpnia. — (Gielda wczor.) — Austriackie Akcje kredytowe 100:90, Towarzystwo dyskontowe 183:75.

Muzeum narodowe.

W Sukleńnicach: zbiory malarstwa, rzemby i przemysłu artystycznego, zbiory etnograficzne i wykopaliska przedhistoryczne. Otwarte codziennie od godz. 10 — 4.

Muzeum im. Hutten-Czapkowskiego, obejmujące zbiory monet, medali, rycin i zbiorów przemysłu artystycznego. Wolska 10. Codziennie od g. 10 — 4.

Dom i Muzeum Jęza Matejki, Florjańska 41. Codziennie od godz. 10 — 4.

Barbakan bramy Florjańskiej, bardzo interesujące zbiory architektury fortyfikacyjnej z końca XV. i początku XVI. w. Codziennie od godz. 10 — 4.

NADESŁANE.

Rubryka „Nadesłane“ nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

Dr Stanisław Dobrowolski

docent położnictwa i ginekologii aulwer. Jagiellońskiego, mieszk. przy ul. Florjańskiej l. 39, tel. 568.

Peleryny Zakopiańskie.

Najtańsze źródło zakupna peleryn męskich i damskich w Bazarze wyrobów krajowych J. F. J. Komendzińskiego, Zakopane.

Dr Michał Sliwiński

ordynuje w KARLSBADZIE Mühlbrunnstrasse „König v. Preussen“

Zakład techniczno-dentystyczny

W. Lipińskiego przy ul. św. Krzyża l. 5 I p. — Osadzanie sztucznych zębów na sposób amerykański. — Naprawy z prowincji skutecznie się powrotną pocatą. 2728

Pokoje umeblowane

dla przejezdnych z całym utrzymaniem lub bez na l p. Graniczna 14. Wiadomość na miejscu.

Potrzebne pomieszkanie

składające się z 10 do 12 pokoi w śródmieściu od 1 października. Zgłoszenia do administracji „Głosu Narodu“ ul. św. Krzyża l. 7.

Dr. F. Cholewicz

mimo choroby rozsiewanych wieści, ordynuje jako lekarz szpitalowy w Swoszowicach. 2882

Razem z przedpłatą na „Głos Narodu“ można przesyłać przedpłatę na pismo humorystyczno-satyryczne „Djabek“.

Przedpłata kwartalna wynosi 2 kor.

Tani Sklep Chrześcijański „pod Kościuszką“
Kraków, ul. Mikołajska L. 1

polica na obecną porę: Materje wełniane, flanelki, barchany, bluzki i halki gotowe. Koce, kapy i chodniki. Bielizna męska i damska własnego wyrobu. — Wyprawy ślubne. CENY BARDZO NISKIE i TALE. 1533 Sklep w siedzibie i święta zamknięty. — Zlecenia z prowincji: wla się odwrotali

C. k. austriackie koleje państwowe.

WYCIĄG Z ROZKŁADU JAZDY

ważnego od 1-go Maja 1904 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórze:

4.30 rano pociąg osobowy Nr. 81 z Krakowa
 4.47 " " " " 1032 " Podgórze-Płaszowa
 4.53 " " " " " przystanku
 połączenia: w Podgórze-Płaszów-Skawina; połączenia: w Szytkowicach do Lwowa, Alwernii i Sierszy Wodnej, w Oświęcimie do Wiednia i Wrocławia.
 6.43 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Krakowa
 6.50 " " " " " Podgórze-Płaszowa
 Podgórze-Płaszów; połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu (przyjazd 9.55 wieczór); w Rzeszowie do Jasła, stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa i Husiatyna; w Jarosławiu do Rawy ruskiej, Sokala i Bełżca; w Przemysłu do Chyrowa i Nowego Zagórza; we Lwowie do Ickan, Stryja (a stąd od 1 maja do 14 czerwca do Skolego i od 25 czerwca do 30 września do Tuchli) od 1 maja do 30 września do Janowa; w Krasnem do Brodów i Kijowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Borkach wielkich do Grzymałowa; w Podwoleczyskach do Odessy i Kijowa.
 8.19 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Krakowa
 8.22 " " " " " Podgórze-Płaszowa
 Podgórze-Płaszów; połączenia: w Dębicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska; w Przeworsku do Tarnobrzega; w Przemysłu do Chyrowa i Nowego Zagórza; we Lwowie do Stanisławowa, Stryja, Zawocznego, Munkacza i Budapesztu; do Rawy ruskiej; od 1 maja do 15 września dni powszednie, a od 16 września do 30 kwietnia co dzień do Janowa, Krasnem do Brodów; w Podwoleczyskach do Odessy i Kijowa.
 8.30 rano pociąg mięszany Nr. 411 z Krakowa
 8.46 " " " " " Podgórze-Płaszowa
 de Wieliczki.
 8.40 rano pociąg osobowy Nr. 6211 z Krakowa do Keszmyrzewa.
 9.02 przed poł. poc. osob. Nr. 41 z Krakowa
 9.17 " " " " " 1012 " Podgórze-Płaszowa
 9.24 " " " " " " przystanku
 połączenia: w Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchą; połączenia: Kalwaryi do Wadowic i Bielska; w Suchej do Żywca i do Zwardonia; Chabówce do Zakopanego; w Now. Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Zagórzach do Gorlic; w N. Zagórze do Mezö-Laborcz, Koszyc i Budapesztu; w Chyrowie do Przemysła, do Stryja, Stanisławowa i Husiatyna. Przy tym pociągu kursuje od 1/V do 24/VI i od 16/9 do 30/IV 1905 z Krakowa do Zakopanego wóz wprost przechodzący I i II klasy.
 10.30 przed poł. pociąg osobowy Nr. 43 z Krakowa
 10.43 " " " " " 1014 " Podgórze-Płaszowa
 10.48 " " " " " " przystanku
 Zakopanego i Rabki; kursuje od 25 czerwca do 15 września z wozami przechodzącymi I, II i III klasy z Krakowa do Zakopanego i Rabki.
 11.00 przed południem pociąg osobowy Nr. 18 z Krakowa
 11.18 " " " " " Podgórze-Płaszowa
 Podgórze-Płaszów; połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, do Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa i Husiatyna; w Jarosławiu do Rawy ruskiej i Sokala; w Przemysłu do Chyrowa; we Lwowie do Ickan; w Krasnem do Brodów; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Borkach wielkich do Grzymałowa.
 1.15 po poł. pociąg osobowy Nr. 33 z Krakowa
 1.30 " " " " " 1034 " Podgórze-Płaszowa
 1.38 " " " " " " przystanku
 Suchy i Oświęcim przez Podgórze-Płaszów-Skawinę; połączenia w Kalwaryi do Wadowic i Bielska; w Oświęcimie do Wiednia, Wrocławia.
 1.30 po poł. pociąg mięszany Nr. 461 z Krakowa
 1.47 " " " " " " Podgórze-Płaszowa
 de Wieliczki.
 1.45 po poł. pociąg osobowy Nr. 6213 z Krakowa do Megły i Keszmyrzewa.
 2.45 po poł. pociąg pospieszny Nr. 5 z Krakowa
 z Lwowa; połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła i do Now. Sącza, od 1 lipca do 15 września także do Orłowa, w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa i Husiatyna; w Jarosławiu do Rawy ruskiej i Sokala; w Przemysłu do Chyrowa; we Lwowie do Krasnego i Brodów; w Podwoleczyskach do Odessy i Kijowa, do Ickan, od 1 maja do 15 września w niedzielę i święta do Janowa.
 8.05 po poł. pociąg osobowy Nr. 49 z Krakowa
 8.17 " " " " " 1020 " Podgórze-Płaszowa
 8.23 " " " " " " przystanku
 Zakopanego i Rabki; kursuje od 25 czerwca do 15 września włącznie z wozami wprost przechodzącymi I, II i III klasy z Krakowa do Zakopanego i Rabki.
 6.15 wieczór pociąg osobowy Nr. 19 z Krakowa
 6.25 " " " " " Podgórze-Płaszowa
 de Stróż; połączenia: w Stróżach do Nowego Sącza.
 7.40 wieczór pociąg mięszany Nr. 463 z Krakowa
 7.51 " " " " " " Podgórze-Płaszowa
 de Wieliczki.
 7.55 wieczór pociąg osobowy Nr. 45 z Krakowa
 8.10 " " " " " 1016 " Podgórze-Płaszowa
 8.17 " " " " " " przystanku
 połączenia: w Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchą; połączenia: Skawinie do Oświęcimia a stamtąd do Wiednia, w Kalwaryi do Wadowic; Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Zagórzach do Gorlic; Nowym Zagórze do Mezö-Laborcz, Koszyc i Budapesztu, do Chyrowa i Przemysła, do Stryja.
 8.05 wieczór pociąg osobowy Nr. 6215 z Krakowa do Keszmyrzewa.
 8.38 wieczór pociąg pospieszny Nr. 1 z Krakowa
 z Ickan; połączenia: w Przemysłu do Chyrowa, a stąd do Stryja i Stanisławowa; w Ickanach do Bukaresztu, Konstancji a stąd we czwartki i niedziele okrętem do Konstantynopola.
 9.00 wieczór pociąg osobowy Nr. 17 z Krakowa
 9.10 " " " " " Podgórze-Płaszowa
 Podgórze-Płaszów; połączenia: we Lwowie do Burdżeni, Bukaresztu, Konstancji, Stryja, Zawocznego, Munkacza i Budapesztu; w Krasnem do Brodów i Kijowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Podwoleczyskach do Odessy i Kijowa.
 10.55 w nocy pociąg osobowy Nr. 11 z Krakowa
 11.05 " " " " " " Podgórze-Płaszowa
 Tarnopola; połączenia: w Bierzanowie do Wieliczki, w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, do Nowego Sącza, a od 1 maja do 30 września do Orłowa, Koszyc i Budapesztu, w Dębicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa i Stryja; w Przeworsku do Tarnobrzega; w Przemysłu do Chyrowa, Nowego Zagórza, Mezö-Laborcz, Koszyc i Budapesztu; we Lwowie do Jarosławia, do Stryja i Zawocznego, Janowa, do Rawy ruskiej i Bełżca; w Krasnem do Brodów; w Tarnopolu do Stryja, do Kopyczyniec.
 11.40 w nocy pociąg osobowy Nr. 47 z Krakowa
 11.54 " " " " " 1022 " Podgórze-Płaszowa
 12.00 " " " " " " przystanku
 Nowego Sącza; przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchą; połączenia: w Skawinie do Oświęcimia; w Suchej do Żywca i Zwardonia; w Chabówce do Zakopanego, Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu. Z Krakowa do Zakopanego kursują wprost przechodzące.

Przyjazd do Krakowa i do Podgórze:

4.30 rano pociąg osobowy Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa
 4.40 " " " " " " Krakowa
 z Podwoleczysk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Borkach wielkich do Grzymałowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Krasnem do Brodów; we Lwowie do Ickan, Stryja, od 1 maja do 14 czerwca do Skolego, od 15 czerwca do 30 września do Tuchli, Bełżca, Rawy Ruskiej; w Przemysłu do Chyrowa; w Rzeszowie do Jasła, Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Nowego Zagórza przez Jasło; w Tarnowie do Jasła i od Orłowa.
 5.45 rano pociąg osobowy Nr. 1017 do Podgórze-przystanku
 5.52 " " " " " 48 " Płaszowa
 6.07 " " " " " " Krakowa
 z Hall transwersalnej przez Suchą, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia: w Nowym Zagórze od Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Przemysła przez Chyrow; w Zagórzach z Gorlic; w Nowym Sączu od Budapesztu, Keszyc, Orłowa.
 6.41 rano pociąg pospieszny Nr. 2 do Podgórze-Płaszowa
 6.50 " " " " " " Krakowa
 z Ickan; połączenia: w Ickanach w środy i niedziele przez Konstancję z Konstantynopola, (okrętem do Konstancji), codziennie od Bukaresztu; we Lwowie od Budapesztu, Munkacza, Zawocznego, Stryja; w Przemysłu od Nowego Zagórza, Chyrowa.
 7.19 rano pociąg mięszany Nr. 466 do Podgórze-Płaszowa
 7.30 " " " " " " Krakowa
 z Wieliczki.
 7.45 rano pociąg osobowy Nr. 6219 do Krakowa
 z Keszmyrzewa i Megły.
 7.45 rano pociąg osobowy Nr. 1033 do Podgórze-przystanku
 7.58 " " " " " " Płaszowa
 8.10 " " " " " " 32 " Krakowa
 z Oświęcimia; połączenia: w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia; w Szytkowicach od Suchej, Wadowic; w Kalwaryi od Wadowic.
 8.32 rano pociąg osobowy Nr. 18 do Podgórze-Płaszowa
 8.45 " " " " " " Krakowa
 z Podwoleczysk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Krasnem od Kijowa i Brodów; we Lwowie od Bukaresztu, Burdżeni, Budapesztu, Munkacza, Zawocznego, Stryja, Janowa; w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż.
 10.28 rano pociąg mięsz. Nr. 1061 do Podgórze-przystanku
 10.35 " " " " " " Płaszowa
 z Oświęcimia; połączenia: w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia; w Podgórze-Płaszowie do Krakowa i Lwowa.
 10.57 przed poł. pociąg mięsz. Nr. 462 do Podgórze-Płaszowa
 11.10 " " " " " " Krakowa
 z Wieliczki; połączenia w Podgórze-Płaszowie od Oświęcimia, Wiednia i Wrocławia.
 10.05 po poł. pociąg osobowy Nr. 6214 do Krakowa
 z Keszmyrzewa i Megły.
 1.18 po poł. pociąg osobowy Nr. 14 do Podgórze-Płaszowa
 1.30 " " " " " " Krakowa
 z Tarnopola; połączenia: w Przemysłu od Budapesztu, Koszyc, Mezö-Laborcz; Now. Zagórza, Chyrowa; w Jarosławiu od Sokala, Rawy ruskiej; w Rzeszowie od Jasła, w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia, w Tarnopolu od Orłowa, Nowego Sącza, Jasła i Stróż.
 1.24 po poł. pociąg pospieszny Nr. 6 do Krakowa
 z Lwowa; połączenia: we Lwowie od Odessy, Kijowa od Brodów i Krasnego, od Burdżeni, Budapesztu, Munkacza, Zawocznego, Stryja, Rawy Ruskiej, Janowa; w Przemysłu od Chyrowa; w Przeworsku od Tarnobrzega.
 1.47 po południu pociąg osobowy Nr. 1013 do Podgórze-przystanku
 1.52 " " " " " " Płaszowa
 2.04 " " " " " " 42 " Krakowa
 z Zakopanego i Rabki; kursuje od 25 czerwca do włącznie 15 września.
 4.17 po poł. pociąg osobowy Nr. 1011 do Podgórze-przystanku
 4.25 " " " " " " Płaszowa
 4.40 " " " " " " 42 " Krakowa
 z Hall transwersalnej; przez Suchą, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia: w Nowym Zagórze od Husiatyna, Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Przemysła; przez Chyrow; w Zagórzach z Gorlic; w Jasle od Rzeszowa; w Chabówce od Zakopanego; w Suchej od Zwardonia, w Kalwaryi od Bielska, Wadowic.
 6.12 wieczór pociąg osobowy Nr. 16 do Podgórze-Płaszowa
 6.25 " " " " " " Krakowa
 z Podwoleczysk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Krasnem od Brodów; we Lwowie od Stanisławowa, Budapesztu, Munkacza, Zawocznego, Stryja, Rawy Ruskiej, Janowa; w Przemysłu od Nowego Zagórza i Chyrowa; w Przeworsku od Tarnobrzega; w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż, od Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż, od 1 lipca do 15 września od Budapesztu i Koszyc; w Bierzanowie od Wieliczki.
 7.10 wieczór pociąg osobowy Nr. 6216 do Krakowa
 z Keszmyrzewa.
 8.54 wieczór pociąg osob. Nr. 1035 do Podgórze-przystanku
 9.00 " " " " " " Płaszowa
 9.12 " " " " " " 34 " Krakowa
 z Oświęcimia; połączenia: w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia; w Szytkowicach od Sierszy Wodnej, Alwernii.
 9.31 wieczór pociąg pospieszny Nr. 4 do Podgórze-Płaszowa
 9.38 " " " " " " Krakowa
 z Podwoleczysk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Borkach wielkich do Grzymałowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Krasnem od Brodów; we Lwowie od Ickan, Zawocznego, Stryja, Janowa; w Przemysłu od Chyrowa; w Jarosławiu od Sokala, Rawy Ruskiej, Bełżca; w Przeworsku od Tarnobrzega; w Rzeszowie od Jasła; w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia i Tarnobrzega; w Tarnowie od Budapesztu, Keszyc, Nowego Sącza, Stróż, od Chyrowa, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż.
 10.35 rano pociąg osobowy Nr. 24 do Podgórze-Płaszowa
 10.45 " " " " " " Krakowa
 z Rzeszowa; połączenia: w Rzeszowie od Jasła; w Dębicy od Rozwadowa, Nadbrzezia i Tarnobrzega; w Tarnowie od Orłowa, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza i Jasła; w Bierzanowie od Wieliczki.
 10.41 w nocy pociąg osobowy Nr. 1021 do Podgórze-przystanku
 10.47 " " " " " " Płaszowa
 11.10 " " " " " " 46 " Krakowa
 z Nowego Sącza przez Suchą, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia: w Nowym Sączu od Budapesztu, Keszyc, Orłowa; w Chabówce od Zakopanego; w Kalwaryi od Bielska i Wadowic.

WINOGRONA STOŁOWE

najwcześniejsze, zupełnie dojrzałe, opłatnie do każdej poroty, 5 kg. koszyki wraz z opakowaniem kor. 4.
 Stołowe brzoskwińskie lub gruszkowe 5 kg. kor. 4., stołowe jabłka lub reńskie 5 kg. kor. 3. kwiatowy miód patoka 5 kg. kor. 6-60, wysyłają: Potoczni & Pantits, właściciele winnicy Veres (Węgry połudn.) 2655 3 3

Ratynowana gospodyni

znająca się na kuchni, tudzież gospodarstwie mlecznym ehlewnem i drobiu, mogąca się wykazać najlepszymi poleceniami, poszukuje miejsca na wsi przy większym dworze lub na plebanji. — Adres pod Administracyą „Głosu Narodu“ w Krakowie. 2944

Nasza największa troska?

to dla każdego pożyteczną i zajmującą broszurę sadzącą darmo i opłatnie przez E. Smetaczka München H Briefsch 108. 2191 53 52

Znakomity

środek do tuczenia świń

wzmacniający i pożywny środek dla koni, wołów, osłów, owiec, drobiu e. t. c.

Prospekty i sposób użycia franco. Pakiet 1/2 kg. 1 kor. — 4 pakiety próbne opłatnie 4 kor.

Laboratorium chem. produktów Wiedea

Bleibergasse 6. 2543
 Składy w Galicji: Reim i Sp., Zepoth i Sp. Kraków; Nathan Sprecher Podgórze, D Tobiasz Sanok, L. W. Stimler Brzesko, R. Jakubowski, J. Kołodziejowski Rzeszów, M. Adler Tarnów, B. Grünner, Fr. Małek Bochnia, Ch. Lamsberg Łańcut, J. Wagachall Sędziszów, Eustachy Turzański Kolomyja, Edward, Bary Muszyca, Helena Gólańczowska Stary Sącz.

Nieszczęśliwa rodzina!

prawie z głodu głuszą, ojsieć od kilkunastu lat obłożnie chore a matka również będąc chorą, nie może zapracować na pierwsze potrzeby życia. Kto by raszył tym nieszczęśliwym i ich dzieckom wołającym o kawałek chleba przyjąć z pomocą, raczy ofiarę swoją złożyć w Administracyi „Głosu Narodu“ pod znakiem: „Dla nieszczęśliwej rodziny K.“. 1442 0 6

Osoby szczupłe

i wątłe, oraz dzieci po krótkim życiu
„Kopolo“ (marka) (ochronna)
 dostają znakomite pełne pastki
 Damy blust znakomite wypielony.
 W puszkach
 po kor. 1-80 3-60 6
 na 6 14 30 dni
 Skutek pewny. Wiele podziękowań.
 Do nabycia w aptekach i drogueryjach.
 W Krakowie w drogueryi Zapetna i Spółki.
 En gros Fr. Vitok & Comp., Praga, Wassergasse Nr. 31. 1087

EPILEPSYA.

Kto cierpi na padaczkę, kurcze i inne nerwowe przypadłości, niech zasiada o tom broszurę. Do nabycia darmo i opłatnie przez privil. Schwane-Apoteke Frankfurt a. M. 1464 3 22

PRAKTYKANT

namiejscowy, z ukończoną II kl. gimn. lub realną, w wieku lat 12 do 14, dobrej kondyty, znajdzie umieszczenie w handlu galanteryjno-papierowym
Juliana Kurkiewicz
 Kraków, Mały Rynek. 2517

Królowa Korony Polskiej

Fotografia matowa z obrazu Jana Styki.
 Najw. Maryja Panna siedzi na tronie Anny Jagiellonki w kaplicy Zygmuntowskiej na Wawelu i błogosławi przedstawicieli różnych stanów, składając Jej hołd: więc biskup, magnat, chłopiec krakowski, wieśniaczka z dzieckiem na ręku, mieszczanin i majster cechowy grupują się malowniczo u stóp tronu „Królowej Korony Polskiej“. Po jej głowie Najw. Panny błyszczą orszelki. W górze aniołowie unoszą koronę po nad nią. Myśl religijno-narodowa widnieje w tym obrazie utalentowanego artysty. Fotografiją tę wydała

Księgarnia katolicka
Dr. Władysł. Miłkowskiego
 w Krakowie 6, św. Jana (Hotel Saski)

w trzech formatach: 11 centymetrów (wielkość kartonu) Cena kor. 1-20), 11/2 ctm. kor. 4—, 11/4 ctm. kor. 6—.
 Na opakowanie i porto dołączyć należy 1 kor. — Tamże ramy słowne do tego obrazu, który może być dostarczony i kolorowany ręcznie.

Wynajmę

w miasteczku w pobliżu Krakowa podłogiem 2 pokoje z kuchnią, piwnką, strychem i ogródkiem. Zgłoszenia przyjmuje (z podaniem ceny najmu, wielkości pokoi i ogródka) Administracja „Głosu Narodu“ pod L. B. 2674 1 3

Notaryusz w Kalwarii

przyjmie zaraz rutynowanego pisarza biegłego w spisywaniu aktów spadkowych, za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 60 koron.
 Do zgłoszeń należy dołączyć odpisy świadectw.
 Zgłoszenia nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 2675 1 3

„Kawa zdrowia“

polecona przez krakowskie Towarzystwo Lekarskie jako wzorowo przyrządzony przetwór krajowy, — odpowiadający wszelkim wymogom dyetetycznym. Wszędzie do nabycia.
Wąsniowski i Łuczka
 Podgórze, przy Krakowie.
 2652 4 0

Miód pszczołny

świeży (lipcowy, tegoroczny), patoka kuracyjno-deserowy, bez żadnych domieszek, wysyła w blaszankach szklanek samkniętych po 5 kg. z pasiek własnych, już z opłatą pocztą za 6 kores. z powołaniem się na niniejsze ogłoszenie. Zarząd Dóbr ziemskich i pałek Zygm. Łętyńskiego w Slesnikowcach, poczta Slesnikowce. 2469 24 80

10.000 sztuk

melonych ogórków do kwaszenia, ma Bazar Spożywczy Michała Nodzeńskiego, Kraków, Floryańska L. 40. W niedziele i święta zamknięte. 2673 1 1

Zdolna akuszerka

w kilkuletnią praktyką, przyjmuje chore do własnego domu pod dyskrecją i u siebie porady również i na prowincję. Maryja Chojńska Kraków, Topolowa 6. 2634 2 3

NAJWIĘKSZY ZAKŁAD POGRZEBOWY JANA WOLNEGO

Główny skład i fabryka trumien przy ulicy św. Tomusza L. 4 (tuż przy placu Szczepańskim) Telefon Nr. 331, Filia ul. Koperacka L. 6.
 Zakład urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszystkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy.
Na żądanie spłata w ratach miesięcznych.
 Posiadając własne KATAKUMBY, odstępuję miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmuję zwłoki do tymczasowego przechowania.
UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mają własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

MARKA OCHRONNA.

Odenaczone na Wystawie krajowej w r. 1894 dyplomem honorowym c. k. Ministerstwa handlu.

Krajowe Towarzystwo tkackie

„PRZADKA“

W KROŚNIE

poleca Szan. P. T. Publiczności swego wyrobu czysto lniane, sławne z dobroci, ręcznie tkane płótna Korczyńskie od najgrubszych do najcieńszych web,

i Bieliznę stołową o wzorze kostkowym i adamaszkowym oraz dostarcza kompletne i najtańsze

WYPRAWY ŚLUBNE.

Zamówienia nadsyłać prosimy wprost do Krosna, (poczt telegraf i stacya kolejowa w mieście). — Frówki i centyki na żądanie wysyłamy franco odwrotną pocztą. 1951 6 0

Mączka fosfatowa Thomasa

znak „liść koniczy“
 z czeskich hut Thomasa

której skuteczność przez 25 letnie użycie świetnie udowodnionem zostało,

sprzedaje po cenie fabrycznej

Biuro sprzedaży hut czeskich Thomasa
we Wiedniu.

Broszurki pouczające, wyjaśnienia i cenniki udziela bezpłatnie i franco

Józef Karrach,

we Lwowie Jagiellońska 22.

Baczność przed żużlami małowartościowymi i fałszowanymi. 2804 5 6

WPISY

do pryw. Seminarjum nauczycielskiego prof. Fr. Preisendanza, posiadającego prawo publiczności, odbywać się będą w d. 29, 30 i 31 sierpnia br. w Krakowie hrzy ulicy Wiślniej L. 5. 2568 3 6

Adresy wszelkich zawodów i krajów potrzebne do wysyłania ofert, celem zawiązania stosunków handlowych w międzynarodowym bluzie adresów Józef Rezenzweig i Syn, Wiedeń I. Bäckerstr. 3. Teleph. 16861 Budapeszt V. Nador utca 13. Prospekty franco. 1862 2 20

Blisko wystawy metalowej ul. Starowiślna L. 12, do wynajęcia zaraz 2675 2 8

Pokoje nmeblowane z pościelą, usługą, światłem.

SZCZENIĘTA

gatunków dużych psów lańcuchowych do sprzedania. Wiadomość Półwieś Zwierzyniec 16. 2497 8 10

Szafa na kanarki

tak zwana (Gesangskaste) do sprzedania. Floryańska 88 i p. oficyna 2495 4 0

ANGIELSKIE akcyjne TOWARZYSTWO

„CUNARD“ w LIWERPOLU

przewozi najtaniej i najwygodniej pasażerów i towary z Tryjestu do Nowego Jorku.

Następujące parowce odchodzą z Tryjestu:

- „PANNONIA“ dnia 20-go Sierpnia 1904 r.
- „ULTONIA“ „ 3-go Września „
- „SLAVONIA“ „ 17-go „

Zastępstwo dla Galicji z W. Ks. krakowskiem

JÓZEF EILE Lwów, Brajerowska 6. 2215

Dla

NIEDOKREWNYCH

NATURALNE WINO CZERWONE

Wyłączne zastępstwo w Reprezentacji szczywy Kronendorfskiej.

KRAKÓW - GRODZKA 48*

Tylko 1 koronę

kosztuje los c. k. Policyjnej Loteryi

c. k. Urzędników wiedeńskiej policji, tudzież wdów i sierót po nich, pod protektorem c. k. Prezydenta policji Jana Habrdy.

1500 wygranych wartości 50000 koreni.

GŁÓWNE WYGRANE WYNOŚĄ:

- 1. 25.000 koreni | 2. 5.000 koreni
- 3. 1.000 koreni.

Ciągnięcie dnia 22 października 1904 r.

Do nabycia we wszystkich kantorach wymiany, trafikach oraz w Administracji Działu Inzeratowego „Głosu Narodu“ Kraków Arzyza 7, (za nadesłaniem kwoty naprzód oraz 10 hal. na portę).

Cena losu 1 korona.

Ciągnięcie 22 października 1904

PIENIĄDZE

na 4%-owe

pożyczki amortyzacyjne polecamy przez pierwszorzędną instytucję finansową w Budapeszcie i po za granicami aż do 3/4 wartości szacunkowej na I. i II. miejsce od 15 do 65 lat.

Kredyty osobiste dla duchownych, oficerów, urzędników rządowych i prywatnych, kupców, przemysłowców, z poręczeniem lub bez na 1—15 letni czas trwania, szybko, pewnie i dyskretnie.

Pokrycia dla bankowych i prywatnych długów.

Meller Lajos és Társai

Bankcommission

Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(Firma protokolowana).

2139 60 72 (O markę na odpowiedź uprasza się)

Sanatogen

dla wzmocnienia nerwów
 dla wzmocnienia ciała

Do otrzymania w aptekach i drogueryach.

C. BRADY, Generalne zastępstwo na Austro-Węgry, WIEN I., Fleischmarkt 1.

Ilustrowane broszury darmo i opłatnie przez BAUER & Cie, BERLIN SW. 48. 1870